

## PRENUMERATA

**Kurjera Warszawskiego**  
wraz z dodatkiem porannym:  
W Warszawie: rocznie  
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,  
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-  
cznie kop. 75.

Za odosłaniem do domu dopłaca  
się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesar-  
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie  
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-  
cznie rs. 1.

Za granicą: miesięcznie  
rs. 1 kop. 50.

Numer pojedynowy bez doda-  
ku kop. 5; dodatek poranny  
kop. 3.

Dziś: Zenona Żołąd.  
Wtorek: Wiktorji P. M.  
Środa: Wigilia. Iminy P.  
Czwartek: Nar. Chrystusa Pana

# KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą  
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

## ROK SIEDMDZIESIĄTY.

Ogłoszenia i prenumerata przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej  
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie	8 minut	9.	Wschód księżyca o godzinie	1 minut	43 w.
Zachód " " " "	3 "	47.	Zachód " " " "	3 "	40 r.
Długość dnia godzin	7 "	38.	Wysokość wody na Wiśle stóp	5 cali	9.
Ubyło " " " "	9 "	4.	Dziś o godzinie 2-ej po poł. zimna	2 R.	

## OGŁOSZENIA.

**Roklami:** za jeden wiersz  
garmontowy albo jego miejsce  
pierwszy raz 25 kop., każdy na-  
stępny raz kop. 26

**Nekrologja:** za wiersz 15 kop.  
**Zwyczajne ogłoszenia:** za  
jeden wiersz petitowy albo jego  
miejsce, pierwszy raz 10 kop.,  
każdy następny raz 8 kop.

**Małe ogłoszenia** za jeden wy-  
raz po 2 kop., każdy raz; ogłosze-  
nie minimum 20 kop.

**Nadesłane:** za jeden wiersz  
garmontowy rs. 1.

Ogłoszenia do Kurjera przy-  
jmuje także Biuro Rajchmana  
i Fendlera ulica Senatorska.

Piątek: Szczepana Męcz.  
Sobota: Jana Ewangelisty  
Niedziela: Młodzianków.  
Poniedziałek: Tomasza Kantuar.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 571.

## KALENDARZ.

**Imiona słowiańskie:** Dziś Drogomira, jutro Sławomir.  
**Zgromadzenia:** Nadzwyczajne ogólne zebranie członków  
„Lutni”. (Gmach resursy obywatelskiej na Krak.-Przedm.—  
9 wieczorem.)

**Wystawy:** Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-  
Przedm. 15—od 10-ej rano do 5-ej wieczorem.)—Wystawa  
obrazów Krywulki. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do  
7-ej wieczorem.)—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeź-  
biarzy. (Nowy Świat 56—od 10-ej rano do 7 1/2 wieczer-  
rem.)—Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego ieko-  
dzielniczego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na  
Krak.-Przedm., 66—od 10-ej rano do 4-ej po południu. Wej-  
ście bezpłatne.)—Wystawa etnograficzna, złożona z przeszło  
1,000 okazów, przywiezionych przez p. Leopolda Janikow-  
skiego z południowo-zachodnich brzegów Afryki. (Muzeum  
przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm., 66—od 10-ej rano do  
3-ej po południu.)

**Odczyty:** Dla członków Towarzystwa ogrodniczego i osób  
zaproszonych ostatnia pogadanka popularna p. Franciszka  
Błońskiego „O grzybach jadalnych i trujących, oraz o szko-  
dnikach na roślinach”. (Lokal Towarzystwa, Chmielna 14—  
7 wieczorem.)

**Teatry:** Letni: dziś przedstawienie zawieszone; jutro  
„Carmen” (z udziałem panny Klary Cordier);—Roz ma i to-  
ści: dziś „Konkurent i mąż”, oraz „Miód kasztelański”; jutro  
„Odwieczny”, „Między Scyllą i Charybdą”, oraz „Przez  
wściekłość”;—Mały: dziś „Niniche”; jutro „Niniche”. (7 1/2  
wieczorem.)

**Ogród zoologiczny:** ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od  
10-ej rano do wieczora.)

— W dniu jutrzejszym, o godz. 9-ej rano, w kościele  
św. Ducha (po-paulińskim) przed ołtarzem N. Panny Ma-  
rji Częstochowskiej iku Jej cześć odprawiona będzie solen-  
na wotywa.

— W kościele św. Franciszka Serafickiego (po-franci-  
szkańskim) jutro, o godz. 10-ej rano, odprawiona będzie  
solenne wotywa z wystawieniem N. Sakramentu i procesją  
ku cześć św. Antoniego Padewskiego.

## PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Cisza świąteczna zaczyna wchodzić w swoje pra-  
wa. Większa część parlamentów zawiesiła swe pra-  
ce, z wyjątkiem włoskiego, któremu we czwartek  
minister skarbu Grimaldi zwiastował nowinę, że nie-  
dobór tegoroczny w budżecie wyniesie już tylko  
32,400,000 lirów, a przyszłoroczny niewiele co wię-  
cej nad 10 milionów. Prawda, że cyfry te nie upra-  
wniają do radosnych płasów i triumfalnych fanfar,

w każdym razie dowodzą, że poprawa finansów  
włoskich, które w r. 1888-ym znalazły się w rozpa-  
czliwym rozprężeniu, weszła na drogę, budzącą po-  
ważne nadzieje.

Na piątkowym posiedzeniu izby włoskiej toczyły  
się namętne i zajmujące rozprawy nad interpelacją  
irredentysty Imbrianiego, w sprawie udzielenia dy-  
misji byłemu ministrowi finansów, Seismitowi Doda,  
za tolerancję, z jaką na bankiecie w Udyne słuchał  
frazesów irredenckiej metafizyki politycznej. Im-  
briani w mowie swej potępił ostro system rządów  
osobistych, jakie Crispi wprowadził we Włoszech,  
nragając duchowi konstytucji i prawom parlamentu.  
Izba ma obowiązek przypomnieć prezesowi gabinetu,  
że w wyborze ministrów skrepowany jest wola re-  
prezentacji narodu. Równie niekonstytucyjnym było  
postępowanie Crispiego wobec ministra Giolittiego,  
który powinien był izbie przedstawić swój program  
finansowy do uznania lub potępienia.

Crispi zauważył w swej odpowiedzi, że „są poło-  
żenia, które nakładają obowiązek pozbicia się mini-  
stra”. W tem położeniu znajdował się mówca, gdy  
czcigodny Seismit Doda w sposób tak jaskrawy  
opuścił tory polityki rządowej. Crispi przyjął  
odpowiedzialność za wszystkie czyny swoje. Seismit  
Doda, powstawszy dla swojej obrony, zaprzeczył,  
jakoby pomiędzy jego a Crispiego poglądami  
na stosunek do Austrii panowały różnice. Zapewnia  
on, że wedle pierwotnie danych przyrzeczeń polity-  
ka nie miała być dotknięta podczas bankietu w Udy-  
nie; przysłuchiwał mu się zresztą milcząco. Crispi  
usunął go tak nagle, że nie miał nawet czasu na po-  
żegnanie się z kolegami.

Tu widocznie zabrakło już cierpliwości Crispimu.  
Z pewnem rozdrażnieniem przypominał on, co się  
istotnie działo w onej Udyne: Czcigodny Seismit  
Doda uczestniczył w bankiecie, podczas którego nie-  
jaki p. Feder jemu, ministrowi króla włoskiego, ży-  
czył, aby on—który przybył niegdyś do Włoch z Dal-  
macji—na czele okretów włoskich udał się na dal-  
matyńskie brzegi uciśnionym srodze przez Austrię  
brać z pomocą. Czyż mogłem—zapytuje p. Cri-  
spi—zniesć podobny brak taktu? Gdyby go zniósł,  
powiedziano by w Europie, że nie umiem szanować  
przymierzy i sztytę z tradycji międzynarodowego  
prawa.

Tu znowu z drżącym od wzruszenia głosem po-  
wstaje Seismit Doda i rzecze: Nie chcę tutaj roz-  
bierać bliżej kwestji irredenckiej; spodziewam się  
wszakże, że historia wynagrodzi Włochy za szkody  
i upokorzenia, na jakie narażają je rządy Crispiego!  
(grzmiące oklaski na skrajnej lewicy, śmiech w cen-  
trum). Imbriani bije oklaski, jak wściekły i wola:  
„Brawo Doda!” Muratori odpiiera: „Jako brawo  
Doda? Wstydić powinniście się, że dobro ojczyzny  
poświęcacie waszym żądom!” Tutaj powstaje nieo-  
pisany tumult, wobec którego głos i dzwonek prezy-  
denta głuchną. Gdy po pewnym czasie fale wzbu-  
rzenia ukolysały się nieco, Crispi oświadcza, że po-  
tem, co wygłoszone, nie może ani przez chwilę pozo-  
stać ministrem, jeżeli izba nie wypowie wyraźnie  
swego zdania. Muratori proponuje porządek dzien-  
ny, orzekający, że izba przyjmuje oświadczenia Cri-  
spiego do wiadomości i postępowanie jego pochwała.  
Uchwala tę powzięła izba 271 głosami przeciwko 10.  
Skrajna lewica opuściła salę, nie chcąc, jak oświad-  
czył imieniem jej Luigi Ferrari, kompromitować  
konstytucji; grupa Fortisa, umiarkowanego radyka-  
listy, złożona z szesnastu głosów, wstrzymała się  
również od głosowania.

Na całej linii życia politycznego w Niemczech za-  
panowało silne zaniepokojenie skutkiem oświadcze-  
nia, złożonego przez pruskiego ministra spraw we-  
wnętrznych Herrfurtha na srodowym posiedzeniu ko-  
misji sejmiku pruskiego, obradującego nad projektem  
rządowym reformy gminnej. Oświadczenie było  
o wiele jaśniejsze od wyroków Pytji delfickiej.  
Komisja rzeczona, złożona z większości katolicko-  
zachowawczej, obaliła 18-tu głosami przeciw ośmiu  
główną zasadę projektu, który orzeka, że o łączeniu  
się gmin z obszarami dworskimi w pewnych spe-  
cjalnych celach gospodarczo-administracyjnych roz-  
strzygać ma rząd. Komisja prawo decyzji zastrze-  
gła ziemiańskiemu wydziałom okręgowym, w których  
przedstawiciele obszarów dworskich grają główną,  
częstokroć despotyczną rolę.

Na to oświadczył uroczystie p. Herrfurth:

„Uchwały, powzięte przez komisję, odbierają usta-  
wie wszelką skuteczność, powierzając konieczne  
częstokroć w interesie państwowym łączenie gmin  
z obszarami dworskimi decyzjom jednostronnym  
ciał autonomicznych i ograniczając w ten sposób do-

## NA WIGILJE.

OBRAZE CHORWACKI.

Ostatnia to była wigilia, którą z nim spędzi-  
łem.

Od samego ranka gęste białe chmury zasłaniały  
niebo, a ziemię kryła mleczna mgła, czepiająca się  
z drzeniem wierchołków drzew i zasłaniająca sobą  
dolina, wzgórza i dachy domów. Mróz był suchy,  
trzaskający; każde stąpnięcie przechodziło po skrze-  
plej, zmarzłej ziemi odzywało się jękiem w komna-  
tach domu; na szybach okien zarysowały się na  
grubem tle dziwaczne obrazy kwiatów, a ogromny  
piec staroświecki—choć pełen był żaru—ledwo  
mógł zlagodzić zimno w pół mroku tonącej izby.

— Dziś badnjak \*) — szepnałem do siebie, spo-  
zierając przez okno na śliczny krajobraz zimowy,  
i przypomniało mi się, że sąsiad mój i lustrissimus  
Batoricz, wierny zwyczajowi przodków, w owym  
dniu zwykle oddaje się lawom.

Żalowałem też w duchu, że tym razem nie stanie  
się zadość życzeniom jego. Na Boga! któżby też  
marzył dziś o tem, wśród tej mgły i mrozu!

Jeszcze nie dokończył w myśli tej uwagi, gdy

na dworze rozległ się dźwięk rogu myśliwskiego,  
szczękanie psa i głos mego Batoricza po chorwacku.

— Zar gościć in jasz spawa, czy zapomniał, co  
dziś mamy? Ej, momecie, skoczno na górę i powiedz,  
że tu już jesteśmy i wzywamy go na łowy—sły-  
szałem, jak donośnie wołał do mego służącego.

Rozwarłem szybko okienko i wysunąłem głowę  
na zewnątrz. Batoricz stał przed dworcem w swym  
szaraczkowym myśliwskim stroju i w wysokich prze-  
stronnych butach; przez ramię zwieszała mu się  
ulubiona dubeltówka, a ręce wsunięte były w zare-  
kawek lisi, który na zielonych tasmach od karku  
zwieszał się nad pasem; u boku też widniała mu  
ogromna torba myśliwska, jakby w przewidywaniu  
Bóg wie jakiego plonu. Za Batoriczem ciągnęła  
się czereda gajowych i parobków, uzbrojona stare-  
mi, zardzewiałymi pojedynkami, któremi jednak  
pyszniłby się każdy z nich, gdyby nie to przekłete  
zimno, zmuszające do chuchania w palce, przestępo-  
wania z nogi na nogę, lub bicia rękoma o ramiona  
i plecy.

Sfóra psów, parami powiazanych, rwała się nie-  
cierpliwie, ogonami machała i spoglądając na myśli-  
wych, radośnie skowycała.

— Dobro jutro, illustissimo! — odezwałem się  
przez okno — czy to się godzi, w taki straszny  
czas?

— Oho, a ty leniuszku nie chcesz — odparł żar-  
tobliwie starowina — nie z tego! Hola, pół biedy  
jeszcze, że mi się wywinęli Sztetlica, Lacieca, Tomi-

ca; ale tobie nie tak łatwo będzie, musisz iść z na-  
mi. Dziś wigilia, każdy poeciwy katolik idzie na  
łowy. W borze by nie wiedzieli, że jutro bożycz,  
gdyby wszyscy zostali w domu.

— Ale cóż można upolować po takiej mgle i na-  
mrozie, toż i psy nie nie poradzą, a nie chciałoby się  
naprawdę wlec po borze.

— Patrz go, mazgaja! Mogłbym być nie już oj-  
cem, ale nawet dziadem twoim, a przecież idę. Nie  
wstyd ci? Chodź prędzej, czekam tu na ciebie!

Nie było rady, musiałem przebrać się i pójść  
z Batoriczem.

Jak przepowiadałem, tak się stało. Polowanie  
nie szło stanowczo. Psem stępał węch od zimna,  
po twardej zmarzniętej ziemi również nie mogło  
być tropu, a gdyby przypadkiem naganiające trafili  
na zwierza, to znowu my myśliwi z mgłą nie dali-  
byśmy sobie rady.

Mgła wprawdzie zwolna się wznosiła i splywała  
z chmurami, ale za to zaczął śnieg pruszyć, najpierw  
drobną twardą krupą, następnie szerokimi tu i ow-  
dzie w powietrzu bujającymi płatami, aż nareszcie  
gęsto sywał i rychło całą przestrzeń jak okiem zaj-  
rzeć przykrył czystym białym całunem.

— Oho, patrzcie jak bożycz mknę na białym ru-  
maku—zawoła Batoricz radośnie (kiedyindziej ja-  
ko prawdziwego myśliwca do rozpaczby przy-  
wiódł taki śnieg, ale dziś była wigilia, a każdy rad  
wyznać śnieg na Boże Narodzenie)—milo spojrzeć,  
choćby i bez zwierzyny. Przecież ku północy usie-

\*) Wigilia.



tkliwie prawo korony. Uchwała komisji wyklucza udział władzy rządowej. Gdyby nie były to dopiero uchwały komisji w pierwszym czytaniu, lecz decyzje ostateczne pełnej izby, naówczas rząd oświadczyłby bez ogródek, że nie przykłada żadnej wagi do dalszego rozbiórki tego projektu. Chociażby zmienił się minister i zmieniła izba, potrzeba wydania nowej ustawy gminnej pozostałaby równie pilną i musiałaby w każdym razie być zaspokojoną. Stawcie jej przeszkód, ile chcecie, przyjdzie ona do skutku w każdym razie."

Jak widzimy ze słów powyższych, decyzja zależy od korony, która rozstrzygnie pomiędzy ministrem a izbą. Albo ona ustąpi, albo ona zniknie z powierzchni.

Br. Z.

## Nowe biuro statystyki.

### I. Uwagi ogólne.

Używane rozprawy na ostatnim posiedzeniu sekcji handlowej warszawskiego oddziału Towarzystwa przemysłu i handlu, w kwestji założenia przy nim biura statystycznego, nasunęły mi myśl podzielenia się z czytelnikami *Kurjera* doświadczeniem, zebranem na polu prac statystycznych.

Przyznać najpierw należy, że od dwudziestu lat pojęcia o użyteczności i wartości prac statystycznych zmieniły się bardzo na lepsze pomiędzy naszymi uczonymi i nawet pomiędzy czytającą publicznością. Zaczynają wszyscy pomału przyznawać niezbędną ich dla wszelkich prac na polu ekonomicznym.

Jednak dawniej inaczej rzecz się przedstawiała. Jeszcze przed dwudziestu dwoma laty, kiedy wykładałem teorię statystyki w b. Szkole głównej, musiałem poświęcić całą lekcję, przerywając ciąg wykładu, na obronę użyteczności statystyki. Powodem tego były zarzuty, podniesione dnia poprzedniego w lekcji wstępnej docenta historii powszechnej, który całą tę lekcję poświęcił dowodzeniu bezużyteczności statystyki dla historii, ponieważ ona nie może dostarczyć tak pewnych danych, jak np. doświadczenie chemiczne.

Musiałem zwrócić uwagę moich słuchaczy na to, że Quetelet, sam matematyk i astronom, najlepiej umiał cenić znaczenie ścisłości matematycznej, a pomimo to wysoko cenił statystykę i może najbardziej przyczynił się do jej spopularyzowania. Wskazał on na to, że przy niedokładności naszych narzędzi i środków doświadczalnych, nawet w astronomji potrzebny jest rachunek prawdopodobieństwa. Jedno pojedyncze doświadczenie nigdy nie jest zupełnie zgodne z drugim, jak przy mierzeniu np. wysokości pewnej gwiazdy, za każdym razem otrzymamy trochę odmienne liczby. Potrzeba zatem nawet w astronomji, podobnie jak w statystyce, licznych i systematycznych spostrzeżeń, ażeby otrzymać średnią wielkość i sprowadzić pomyłkę do granic ściśle oznaczonych.

Wprawdzie dużo jeszcze brakuje, żeby wszyscy uznali użyteczność i doniosłość statystyki. Miałem tego dowody na własnej osobie. Kiedy z artykułem statystycznym udałem się do redakcji miesięcznika naukowego, otrzymałem odpowiedź, że moja praca

nie może być drukowana, ponieważ przed dwoma laty zamieszczono w tym miesięczniku pracę statystyczną. Ledwie zatem raz na trzy lata może artykuł statystyczny być umieszczony w czasopiśmie naukowym!

W drugiej znowu redakcji przy obliczaniu honorarium za pracę statystyczną potrącono mi tablicę i wszelkie szeregi liczb w tekście, ponieważ za nie redakcja miesięcznika nie płaci. Tymczasem cała praca statystyczna polegała na ułożeniu tej tablicy, tekst zaś był tylko rozwinięciem liczb w niej podanych.

Wprawdzie na ostatnim posiedzeniu sekcji V-ej Towarzystwa przemysłu i handlu dały się jeszcze słyszeć głosy, podnoszące niedokładności wywodów statystycznych, jednak wogóle przyznali wszyscy użyteczność i niezbędną pracę na tem polu. Co się tyczy zarzutu, zrobionego na tem posiedzeniu, że po długich wysiłkach często rezultaty statystyczne nie zgadzają się, nie schodzą się, jak palce przy wróceniu, to należy zauważyć, że musi tak być, jeżeli prace statystyczne mają służyć do dowiedzenia naprzód postawionego założenia. Często w takich wypadkach rezultaty statystyki nie chcą poprzeć wniosku zrobionego *a priori*. Skorzystałem z tej okoliczności, żeby wyrazić na posiedzeniu mój żal do przemysłowców warszawskich, robiących tyle trudności przy dostarczaniu wykazów statystycznych rocznych, że dla przezwyciężenia ich oporu potrzeba chwycić się środka pociągania ich do odpowiedzialności sądowej.

Do spopularyzowania u nas statystyki wielce się przysłużył p. Bloch, który od r. 1874-go zajął się statystyką kolejową, a następnie, zostawszy starszym zgromadzenia kupców warszawskich, utworzył przy tem zgromadzeniu prywatne biuro statystyczne. Dowiódł on światu przemysłowemu, że statystyka nie jest tylko kosztowną zabawką, za jaką ją w tych sferach uważano, ale że może być przedsiębiorstwem, przynoszącem korzyści bardzo konkretne swemu mecenasowi.

Niepowodzenie biura prywatnego statystycznego przy urzędzie starszych zgromadzenia kupców przypisać najpierw należy programowi, opracowanemu w tak szerokich rozmiarach, że na pierwsze wejście uderzał swoją niepraktycznością. Kiedy następnie został rozesłany do głównych przemysłowców Królestwa, bardzo mało spowodował odpowiedzi.

Drugą przyczyną niepowodzenia było to, że samo biuro nie miało dostatecznej powagi i możliwości zbierania materiału statystycznego, wysoki zaś jego protektor zbyt był zajęty wielkimi przedsiębiorstwami przemysłowymi, ażeby mógł się zająć dostarczaniem utworzonej przez siebie instytucji materiału do opracowania.

Kiedy wszedłem do składu wspomnianego biura, program statystyki przemysłowej był już odlitografowany i rozesłany; nie odebrałem ani jednej z otrzymanych na niego odpowiedzi. Nastawałem więc na to, iżby przynajmniej proszono P. Gubernatorów o sprawozdania ich roczne z ostatnich kilku lat i na mocy tego materiału przygotowałem statystykę przemysłu fabrycznego Królestwa Polskiego za okres 10-letni 1870—80-go r.

Wóz statystyczny tego biura ciągnęło trzech: je-

den—estetyk, krytyk i dziennikarz; drugi—dziennikarz i powieściopisarz i tylko trzeci—statystyk. Ponieważ jeden od drugiego był zupełnie niezależny, przeto, podług praw fizyki, wóz, ciągniony jednocześnie w kierunkach rozmaitych, musiał pozostać na miejscu. Biuro dla braku materiału do opracowania musiało być zamknięte.

Daleko pomyślniejsze rezultaty otrzymano w Towarzystwie kredytowym ziemskim, gdzie utworzono delegację statystyczną i wyznaczono specjalnego referenta. Podług szematów, zatwierdzonych przez delegację, zebrali urzędnicy dyrekcji głównej w godzinach wolnych od zajęć biurowych, materiał statystyczny, odnoszący się do dóbr stowarzyszonych. Materiał, tą drogą zebrany, opracował referent i przedstawił do uznania delegacji statystycznej, która upoważniła pracę do druku.

Otrzymany tą drogą „Zbiór wiadomości statystycznych o dobrach stowarzyszonych” jest materiałem najpoważniejszym do przedstawienia stanu wielkiej i średniej własności ziemskiej w Królestwie i gdyby prace podobne były wznawiane w okresach 10-letnich, mogłyby zastąpić poniekąd ankiety rolnicze, przedsiębrane w państwach zachodnich.

Witold Zaleski.

## WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— *Praw. wiestn.* zamieszcza rozporządzenie o pewnem ograniczeniu w przewozie winnej łoży wobec konieczności zastosowania środków ostrożności przeciw szerzeniu się filoksery, mildiu i innych.

— *Russk. wiedz.* donoszą, iż w Petersburgu w komisji przedstawicieli kolei rozpoczęto narady w kwestji wprowadzenia biletów powrotnych w czasie miesięcy letnich.

— *Now. wr.* dowiaduje się, iż obniżenie cła od lokomobil wynosić ma 50%. Dotychczasowe cło 1 r. 40 kop. w złocie zostanie obniżone do 70 kop. w złocie.

— *Grażdanin* donosi, iż istnieje projekt utworzenia w Petersburgu komitetu młynarzy, któryby zajmował się kwestją wywozu maki za granicę.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż ministerjum sprawiedliwości opracowuje projekt domów wychowawczo-poprawczych nowego typu, utrzymywanych kosztem rządu.

— W *Gaz. polic.* zamieszczono, co następuje: „Bez względu na wszelkie możliwe środki, przedsiębrane przez władze wojskowe celem zabezpieczenia pól wojennych, położonych w okolicach miasta, wieśniacy z niektórych wsi podmiejskich kopią na tych polach piasek, przez co niszczą darninę, robią doły itp. Dla zapobieżenia więc przywożeniu kradzionego piasku, polecam komisarzom cyrkulów zarządzić, aby służba policyjna na rogatkach lub strażnicy posterunków najbliższych od rogatek, bezwarunkowo wymagali świadectw od wszystkich przywożących do miasta piasek i aby świadectwa te były opatrzone w stosowne pieczęcie i stwierdzone podpisami, a to na dowód, że piasek został kupiony u właściciela ziemskiego; wozów zaś bez świadectw do miasta nie wpuszczać, lecz odsyłać do właściwych wojtów gmin, celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności sądowej."

— Na nowo przyłączonych przedmieściach wspólne zajęcia straży ziemskiej z delegatami policji warszawskiej potrwać przynajmniej z miesiąc. Podług listy, przygotowanej dla każdej nieruchomości oddzielnie, zamieszkujących tam lokatorów, rozpocznie się wciąganie nazwisk do ksiąg ludności, dostarczonych z Warszawy, ze sporządzeniem kartek meldunkowych do użytku biura adresowego, przyczem na Nowej Pradze i Szmolowiznie mieszkańcy gminy Brudno będą wciągani do ksiąg ludności stałej (w Kamionku mieszkańcy gminy Wawer), pozostali zaś, oprócz przesiedlonych z Warszawy, do ksiąg ludności niestałej. Niezaopatrzeni w paszporty lub książeczki legitymacyjne mieszkańcy gmin sąsiednich będą zmuszeni zaopatrzyć się w dokumenty legitymacyjne. Jednocześnie rozpocznie się mianowanie rzadzców i układanie list lokatorów. Duplikaty ksiąg ludności złożone będą czasowo, aż do dalszej decyzji, w kancelarji cyrkulu praskiego. Posterunki policyjne na ulicach nowych przedmieść zastąpią strażników ziemskich dopiero w lutym.

— Śmiertelność w mieście w ubiegłym tygodniu znacznie się zmniejszyła, zmarło bowiem 204 osób czyli o 53 mniej, aniżeli w tygodniu poprzedzającym; najwięcej ofiar zabraly suchoty płucne, a mianowicie: 30, zapalenie płuc 25; z chorób zakaźnych: błonica 17, szkarlatyna 10, ospa 6, odra 4; śmiercią wypadkową zmarła 1 osoba, samobójstwo 1, a w 35 razach przyczyny śmierci nie wskazano.

le się nam sanna. A, *re vera*, przykry byłby *bożyc* bez śniegu.

I zaprawdę śnieg padał tak gęsto i nieustannie, że zupełnie uzasadniona była nadzieja sanny. Czarne grudy na roli znikaly coraz bardziej, miedze już się wypelniały, a jeno rozrzucone po polu krzaki jedliny czerniały zdala i odbijały wyrażście od jasnego tła śnieżnego, jak czarne ogonki od gronostajowego runa płaszcza królewskiego. Nagie zaś gałązki drzewa, przed chwilą jeszcze oblepione tylko przezrystymi wiatłami iglicami szronu, teraz się ugiwały pod brzemieniem śniegu, który ruchoma i ciężka swą płachtą, jakby chciał przysłonić powietrze, obłoki i cały bezniermy przestwór między niebem a ziemią.

Wszystko w przyrodzie zamilkło. Niekiedy tylko odezwie się krakanie wrony lub sroki, przelatującej krótkim, niskim lotem, od jednego pola do drugiego, albo zdala od potoku i czarnej wody urywany krzyk dzikiej kaczki, nękany rykło w dalekich głuchych przestworzach. A zresztą zaległa spokojna, głucha, jakby ukolysana snem cisza, tak głęboka, że słyszałeś skrzypienie młodego śniegu pod stopami. Coś uroczystego i świątecznego było w tej ciszy, jakby cała kraina przygotowywała się do godnego przyjęcia młodego króla niebieskiego!

Pod blizkim lasem, który wyrastał przed nami, powietrze zasnulo jakby gęstą pajęczyną. U podszycia ciemniejszego boru smukłe jodły i świerki a rosochate sosny, osypane po choinach pyłem spadłego śniegu, migotały, lśniły milionami gwiazdzistych skier najczystszej srebra i białego, przypomni-

nając oczom widza te minione szczęśliwe dni, kiedy się tak niecierpliwie a bogobojuście wyczekiwało wieczoru wigilijowego, z jego choinką, płonącą setkami światełek i wabiącą wieszaniami na niej darami!

I nie mogłem się oprzeć chęci wkroczenia w głąb boru. Opuściłem stanowisko i myśliwych, postąpiłem naprzód i wszedłem do wnętrza.

Zdało mi się, jakbym się ocknął w cudnej świątyni gotyckiej. Równe szeregi grabów i buków wyciągały się w długie rzędy cienkich słupów i kolumn, pnać się ku wyżynom niebiańskim i tam się zwińjąc w przepyszne sklepienia. Każdy konar, każda gałąź osypana była śniegiem, lśniły białością marmuru i przypominały fryzy starych gotyków. Całość tonęła w półmroku, a jednak przeświecała łagodnym blaskiem, który promieniał od białego śniegu, jak w kościele przed zmrokiem, kiedy na ciemnych ścianach drży światło lamp, zlewając się z ostatnimi smugami światła dziennego. Padający śnieg ledwo się przeciskał do tła, które tu tworzyły suche, zezerniałe liście drzew.

Naraz hałas jakiś zamącił ciszę boru; posłyszałem uderzenie siekiery. Zwróciłem się w stronę dźwięku i spostrzegłem młodą wiejską dziewczynę, jak odrabiała konar dziwnie wspaniałej jodły.

Z gniewem poskoczyłem ku niej, wołając:

— Na Boga, co robisz!

Wiedziałem, jako ten bór był najmilszym Batoryczowi, a zwłaszcza nie obfita tu jedlina. Sam dla własnej potrzeby za niego nie dał ztąd ruszyć ani jednej gałęzi.

(D. n.)

Jan Gregorzewski.



— Bank dyskontowy warszawski czynny będzie we środę, t. j. w wigilię świąt Bożego Narodzenia, tylko do godziny 12-ej w południe; również Bank handlowy i Towarzystwo wzajemnego kredytu zawieszają swoje czynności o tej samej godzinie.

— Po przyjęciu od przedsiębiorcy przez techniczną komisję robót przebudowy dworca kolei nadwileśkiej i urządzenia sal pasażerskich, dworzec ten z dniem wczorajszym oddany został do użytku publicznego.

— Zapisy testamentowe Izraela Bartmana dla następujących instytucji, a mianowicie: dla szpitala starożakownych w Warszawie 500 rs., dla domu schronienia starców i sierot zakonnych w Warszawie 250 rs., dla szpitala dla dzieci starożakownych 500 rs., dla wszystkich ochronek izraelskich w Warszawie 500 rs. i dla wszystkich ochronek rzymsko-katolickich w Warszawie 500 rs., przyjęte zostały z zachowaniem praw osób trzecich.

— Z powodu świąt, czynności w kasach magistratu zawieszane zostaną od jutra. Lombard miejski przyjmować będzie interesantów we wtorek do godz. 3-ej po południu, poczem zamyka już kasę do przyszłego poniedziałku. Kasa pokładnego załatwiać będzie interesantów we środę do godz. 1-ej z południa, a w piątek od godz. 10-ej do 12-ej w południe. Kasa oszczędności przy magistracie wydawać będzie wkłady tylko do wtorku wieczorem właściwie, poczem zamknięta będzie przez dni dziesięć z powodu rocznych obliczeń. Wszystkie inne kasy zostaną otwarte w d. 29-y b. m.

— Ulica Zielna od strony Próznej ponownie zamknięta została dla ruchu kołowego.

— Do grona członków przytulka dla rekonwalescentów utworzonego niedawno przy ulicy Dzielnej, zapisali się na członków-protoktorów pp.: Mauryey Wortman, Wilhelm Landau i Mauryey Kajszersztajn; członków honorowych pp.: L. Asterblum, E. Bernsztajn, E. Ejzenman, M. Endeelman, J. Ganzwahl, J. Kornbaum, S. Landau, M. Levi, H. Raabe, dr. Portnei i D. Zysman.

— Wczoraj ukończyły się egzaminy promocyjne w tutejszych szkołach niedzielno-rzemieślniczych.

— Na wczorajszym ogólnym zebraniu uczestników wystawy stałej prób i wzorów towarów wywozowych większością głosów wybrano do delegacji wystawowej pp. St. Natanson, K. Olchowicz, W. Pfeifra, K. Reineke, J. Leskiego, na przewodniczącą p. Br. Wernera, na zarządzającego zaś T. Zaleskiego. W skutek ogólnie wyrażonego życzenia tak przez uczestników, jako też i członków zarządu, p. Władysław Leppert pozostaje nadal w delegacji w charakterze członka z głosem doradczym.

— Dyrektor komory celnej w Aleksandrowie, p. Bogosławski, opuścił zajmowane stanowisko, na jego zaś miejsce przeznaczony został dyrektor komory w Wolkowyszkach p. Własow.

— W dniu wczorajszym wyjechali: generał konsul niemiecki baron von Rechenberg do Berlina i ochmistrz Karol hr. Jezierski do Poznania.

#### — Z teatru i muzyki.

\* Dzisiaj w teatrze Rozmaitości „Konkurent i mąż” Korzeniowskiego, oraz „Miód kasztelański”, a w Małym „Ninie”.

\* Repertuar na dzień jutrzejszy zapowiada: w ogrodzie Saskim: „Carmen” z gościnnym udziałem panny Cordier, w Rozmaitościach „Odwiedziny” Brandesa, „Między Seyllą i Charybdą” Feuilleta i „Przez wdzięczność” Lubowskiego, a w Małym „Ninie” z Żimajerową.

Po przedstawieniach jutrzejszych teatru warszawskiego przez dwa dni będą zamknięte.

\* Zamiast zapowiedzianej przez repertuar na piątek opery „Romeo i Julii” daną, będzie w dniu tym „Violetta” z panną Cordier w tytułowej roli, „Romeo i Julja” zaś ukaże się na afiszu dopiero w niedzielę, w miejsce projektowanego „Fausta”.

\* Reżyser teatru Małego, p. Sliwiński, jest od kilku dni cierpiącym i z porady lekarzy musiał zaniechać czasowo występów na scenie.

\* Onegdajszego wieczoru znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Rozmaitości 246, Letnim 246, Małym 334; wczorajszego: w Rozmaitości 420, Letnim 422 i Małym 476 (komplet).

#### — Raut muzyczny.

Bez zbytniego rozgłosu i parady, a przyjemnie i wesoło umie zabawić się Stowarzyszenie subiektyw handlowych przy ul. Miodowej.

Do tego rodzaju towarzyskich i, by się tak wyrazić z niemiecka, „rodzinnych” zabaw doskonale nadaje się salonik stowarzyszenia, nieduży, ale elegancki, dobrze oświetlony, zaciszny.

Weszliśmy doń w chwili, gdy na estradzie, w głębi, przed kilkunastu rzędami krzeseł, szczerze zape-

nionemi uczestnikami rautu, piękna młoda dama w białej sukience zasiadła do fortepianu.

Trzykroć oklaski i bisy przywołały ją napowrót na estradę.

— To panna Krzykowska! — objaśnia mię uprzejmie jeden z gospodarzy rautu.

Następuje śpiew, równie owacyjnie przyjęty, potem dobrze nam znany z amatorskich teatrów pan S. deklamuje bardzo ładnie wiersz Żmichowskiej, wreszcie p. Zaleski pięknym, silnym głosem zachwyca audytorjum.

#### Przerwa.

Roznoszą herbatę i ciastka dla dam, zaś męskie towarzystwo rozsypuje się po dalszym, obszernym lokalu stowarzyszenia.

W bilardowej sali palą, w czytelni przerzucają gazety, w bufecie popasa wielu.

Ożywienie wszędzie, zwłaszcza gdy z sali koncertowej nadciągają damy.

Druga część koncertu rozpoczęła się na minut kilka przed jedenastą — i zważywszy na spóźnioną porę, nie mogliśmy już z niej korzystać.

Jedno nawet tylko cobyśmy mogli wczorajszemu rautowi zarzucić, to owe przeciągnięcie zabawy po za zwykłą zabaw podobnych godzinę.

Trudno atoli płynąć przeciw ochocie i zniewalającej uprzejmości gospodarzy, oraz artystów tak miłe urozmaicających wieczór wczorajszy.

#### — Na gwiazdkę.

Znana z prac pedagogicznych przewodniczka zakładu freblowskiego, pani Zofja Roszkowska, wydała album wzorów do wyszywania dla dzieci według metody Froebela.

Wzory te, poczynawszy od najprostszych i najmniej skomplikowanych, aż do trudniejszych, przedstawiających kwiaty, ułożone są w ten sposób, że dziecko stopniowo uczy się władania igłą i rysowania, że tak powiemy z jej pomocą.

Jest to rozrywka, rozwijająca w dziecku gust i zamiłowanie pracy; zbiór więc tych wzorów nadaje się wybornie na podarek gwiazdkowy.

#### — Bazar ruchomy.

W dniu jutrzejszym odbywać się będzie sprzedaż towarów z ustąpieniem pewnego rabatu na rzecz kolonij letnich, w składzie herbaty p. Ratyńskiego w alei Jerozolimskiej pod nr. 84-m.

Przy sprzedaży asystować będą rano panie: Cecylja Śniegocka, Tabeńska i panna Zofja Kowalewska, wieczorem zaś panie: drowa Jakowska i Walicka.

#### — Nowa linja.

W dniu 19-y b. m. pociągiem nadzwyczajnym kolei terespolskiej wyjechała z Brześcia komisja, delegowana przez zarząd kolei poleskich do stacji Terespol.

Tu łącznie z naczelnikiem 2-go dystansu kolei terespolskiej komisja oznaczyła nową linję, która ma być w krótkim czasie przeprowadzoną od tejże stacji do lewego brzegu Bugu w kierunku północno-wschodnim.

Długość nowej gałęzi wyniesie około dziesięciu wiorst.

Jednocześnie urządzone zostaną dla ładunku rampy.

Budowa odbywać się będzie kosztem skarbu państwa.

#### — Przedsiębiorstwo.

Panna R., warszawianka, po powrocie z Paryża, gdzie ukończyła szkołę kroju Wortha, zakłada w mieście naszym, na wzór istniejących za granicą przedsiębiorstw tego rodzaju, wypożyczalnię sukien damskich.

Za kilka rubli nadobna warszawianka będzie mogła 12 godzin paradować w ładnej sukni, zrobionej choćby na obstalunek z wybranego materiału i podług własnego gustu.

Wypożyczalnia sukien panny R. zatrudniać będzie trzydzieści panien, każdy więc obstalunek będzie mógł być wykonany w ciągu paru godzin.

Specjalnością jednak nowego zakładu ma być wypożyczanie sukien balowych i ślubnych.

Ha, może to i dobry pomysł...

#### — Awanturniczy stróż.

Stróż domu pod nr. 1-y przy ul. Podwale, zwolniony od obowiązku przed paru miesiącami za złe sprawowanie się i grubiaństwo, nie chciał opróżnić zajmowanego lokalu, pomimo, iż przyjęty na jego miejsce stróż nie miał gdzie mieszkać; mało tego, robił on rozmaite przykrości rządzący tego domu, aż nareszcie onegdaj, po uzyskaniu wyroku, zniewolono go do wyprowadzenia się.

Awanturniczy ten człowiek w parę godzin później przyszedł na podwórze tej posesji i głośno wygrażał, iż krótko rozprawi się z rządcą, a wreszcie porwał od ludzi, zajętych rąbaniem drzewa, siekiere i zaczął nią rąbać zamknięte drzwi lokalu, w którym następcą jego już się zainstalował.

Wzwana policja awanturnika aresztowała, celem pociągnięcia do odpowiedzialności sądowej.

#### — Z poślizgnięcia.

W przejściu przez ul. Leszno upadła i złamała nogę 15-letnia Franciszka Nowicka, którą odwieziono do mieszkania pod nr. 80-y przy ul. Nowolipie.

Na ul. Wolskiej Izrael Ferst przy wsiadaniu do tramwaju upadł i zranił się tak ciężko w głowę, iż stracił przytomność.

Fersta umieszczono w szpitalu starożakownych.

W przejściu przez ul. Bagno zламаł nogę Lejzor Litmanowicz, którego również odwieziono do szpitala starożakownych.

Wreszcie na ul. Bednarskiej upadła i złamała prawą nogę Marjanna Godlewska, żona woźnego.

Odwieziono ją do mieszkania pod nr. 31-y przy ul. Nowy Świat.

#### — Nieostrożna jazda.

Za Żelazną Bramą koń zaprzężony do wozu № 1593 rozbiegał się i wjechał na stragan, który przewrócił.

Wszystkie artykuły, głównie zaś pierniki, cukierki i t. p. uległy zniszczeniu.

Właściciel straganu, Zychowicz, oblicza poniesioną szkodę na kilkadziesiąt rubli.

Roch Kolasa najechany przez wóz z drzewem uległ fatalnemu przygnieceniu, ma bowiem uszkodzoną klatkę piersiową.

Na ul. Czystej przewróciły się sanki № 141 z pasażerami, którzy boleśnie się potłukli.

Na Saskim placu sankarz nr. 132 przewrócił jakąś kobietę, która poniosła dotkliwe obrażenia.

#### — Na kolei.

W dniu wczorajszym podczas manewrów, dokonywanych na stacji Dąbrowa kolei wiedeńskiej, stróż stacyjny, Szymon Ładowski, został przygnieciony wagonami.

Ciężko poszkodowanego i omdlałego z bólu odesłano niezwłocznie do szpitala górniczego w Sosnowicach na kurację.

#### — Pod kołami pociągu.

W sobotę, d. 20-go b. m., dróżnik obchodowy kolei wiedeńskiej, Dobrakowski, rewidujący linję, na 187-ej wiorście pomiędzy Widzowem a Radomskiem najechany został przez pociąg towarowy № 120 i uległ ciężkiemu kalectwu.

Po udzieleniu pierwszej pomocy na miejscu wypadku, Dobrakowskiego przywieziono tym samym pociągiem do Radomska i odesłano natychmiast do miejscowego szpitala na kurację.

#### — Okradzenie sklepów.

Nocy wczorajszej okradziono kilka sklepów w Warszawie. I tak: przy ul. Ślizkiej pod nr. 35-y ze sklepu Szajwy Gubikowej skradziono 20 pudów mięsa, wagi, narzędzia różnicze, franki i t. p. rzeczy.

Pomiędzy godz. 3-cią i 8-mą rano ze składu herbaty pod firmą Perłowa przy ul. Wolowej pod nr. 156-y na Pradze, za pomocą wyłamania rany okiennej skradziono 500 rs. drobna moneta miedziana i 20 rs. srebrem.

Wreszcie ze sklepu Marka Zarzyckiego przy ul. Wroniej pod nr. 28-y skradziono zapasy słoniny, boczków, różnych wędlin i t. p. na sumę 160 rs.

#### — Zamachy samobójcze.

W głównej alei Saskiego ogrodu upadł na ławkę jakiś młodzieniec i wydawał głośnie jęki.

Obok młodzieńca leżała fiaska po kwasie siarczanym.

Chorego przeniesiono do apteki Ziemińskiego przy ul. Marszałkowskiej.

Tu stwierdzono otrucie kwasem siarczanym, jak również okazało się, iż nieznajomy jest to Marjan Wierzbicki, szewc, zamieszkały na Starem Mieście pod nr. 3-im, liczący 29 lat wieku.

Przyczynny rozpaczliwego kroku nie chciał wyjawiać. Wierzbickiego, po udzieleniu pomocy, odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus.

Na Kamionku Józef Czyliwicz, b. oficjalista fabryczny, oswiadczył żonie i dzieciom, iż puszcza się w daleką drogę, z której zapewne nie tak rychło powróci.

Czyliwiczowa, tknięta smutnem przecuciem, zwłaszcza, iż mąż oddawał już zdradzał anormalny stan umysłu, przez całą noc czuwała.

Dzięki temu desperata, który się powiesił, uratowano.

#### — Pożary.

W sklepie fryzjerskim pod nr. 3-im przy ul. Podwale, z wiadomej przyczyny wynikł pożar.

Ogień był tak gwałtowny, iż popękały szyby w oknach.

W zakładzie drukarskim H. Rundo przy ul. Trębackiej od przewróconej lampy i rozlanej nafty wszczął się pożar.

W obu wypadkach domownicy ogień stłumili.

#### NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 23-go b. m., o godz. 8-ej wieczorem, w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa, odbędzie się posiedzenie członków sekcji I-ej przemysłu technicznego Towarzystwa przemysłu i handlu.

— Biuro zarządu Towarzystwa akcyjnego fabryki cukru i rafinerji „Józefów” przy ulicy Zabiel pod № 9-y rozpoczęło wypłatę dywidendy za rok fabryczny 1898/99.

— D. 23-go b. m., w rządzie gubernialnym siedleckim, odbędzie się licytacja na dostawę żywności dla aresztantów więzienia bielskiego w ciągu czasu od d. 13-go stycznia r. p. do tegoż terminu r. 1892 od 7.70 kop. za dzienną porcję jednego aresztanta. Wadium należy złożyć w sumie 500 rs. w gotówce albo w papierach procentowych.

— D. 23-go b. m., o godz. 8-ej wieczorem, w lokalu Towarzystwa ogrodniczego przy ulicy Chmielnej pod № 14-y odbędzie się posiedzenie komisji piątej technicznej.

— D. 23-go i 29-go b. m., w urzędzie gminnym gawrychowskim we wsi Zbojna, powiatu kolneńskiego, odbędzie się licytacja na sprzedaż drzewa z leśnictwa nowogrodzkiego, a mianowicie: jednej partji od rs. 55 i 60 partji w ilości 5,007 drzew od rs. 7,394.

— D. 23-go b. m., o godz. 1-ej po południu, w kancelarji rady miejskiej warszawskiej dobroczynności publicznej, odbędzie się licytacja na sprzedaż 1883 sztuk różnego gatunku i wymiaru drzew z lasów dóbr Pechery i Runów, w powiecie grójeckim, w gubernji warszawskiej, należących do instytutu św. Kazimierza w Warszawie; licytacja rozpocznie się od rs. 5,798 kop. 41.

— Od d. 27-go b. m. w warszawskim Banku dyskontowym odbywać się będzie spłata wylosowanych d. 27-go września pięcioprocentowych obligacyj Towarzystwa akcyjnego „Zawiercie”.

— D. 27-go b. m., o godz. 10-ej zrana, w sali posiedzeń dyrekcji w dworcu stacyjnym w Warszawie, odbywać się będzie losowanie 4-procentowych obligacyj kolei warszawsko-wiedeńskiej nowej emisji, jak również obligacyj VII-ej serii tejże kolei, wypuszczonych w obieg, celem zwrotu akcyj



kolei warszawsko-bydgoskiej. Wylösowane obligacje będą spłacane od d. 2-go stycznia.

— D. 29-go b. m., w magistracie m. Biłgoraja, w gubernji lubelskiej, odbędzie się licytacja na sprzedaż drzewa z leśnictwa rządowego biłgorajskiego w ilości 20-tu partij (wartości od rs. 44 do 826) ogółem na rs. 2,823.

— D. 29-go b. m., w magistracie m. Olszyna, odbędzie się licytacja na sprzedaż drzewa z leśnictwa rządowego słomnickiego, w gubernji kieleckiej, w ilości 39-tu partij (wartości od rs. 5 do 1,768) ogółem na rs. 13,758.

— D. 29-go b. m., w magistracie m. Kiele, odbędzie się licytacja na sprzedaż drzewa z leśnictwa rządowego kieleckiego w ilości 86-tu partij (wartości od rs. 2 do 1,456) ogółem na rs. 8,374; tegoż dnia sprzedanych będzie z tego samego leśnictwa 81 pa tyj wartości od rs. 4—164 na sumę ogólną 3,218.

— D. 29-go b. m., w magistracie m. Szydłowca, odbędzie się licytacja na sprzedaż drzewa rządowego z leśnictwa szydłowieckiego, w gubernji radomskiej, 168 tu partij (wartości od rs. 6—574) ogółem na rs. 17,326.

— D. 29-go b. m., w urzędzie powiatowym janowskim, odbędzie się licytacja na budowę nowej drewnianej szopy dla chowania narzędzi ogrodniczych w m. Janowie od rs. 1,373 kop. 73.

— D. 29-go b. m., o godz. 5-aj po południu, w Towarzystwie dobroczynności, odbędzie się posiedzenie członków sekcji technicznej.

## ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa donoszą nam, iż w konserwatorium Towarzystwa muzycznego miejscowego jest do obsadzenia od d. 1-go lutego r. p. posada nauczyciela śpiewu solowego z placą roczną 900 złr. i obowiązkiem udzielania rzeczonych nauki przez dwie godziny dziennie i brania udziału w produkcjach tegoż Towarzystwa. Zgłoszenia przyjmuje wydział Towarzystwa muzycznego w Krakowie do dnia 20-go stycznia r. p.

× Kolej elektryczna. Z inicjatywy węgierskiego ministra handlu, Barossa, zbudowana ma być kolej elektryczna pomiędzy Wiedniem a Budapesztem. Czas jazdy nie będzie trwał dłużej, jak 2½ godziny, co przy odległości 250 kilometrów, dzielących austriacką stolicę od węgierskiej, daje szybkość 100 kilometrów na godzinę. Co dziesięć minut ma z Wiednia i Budapesztu odchodzić jeden pociąg.

× Tajemnicza śmierć. Z Krety donoszą, iż tamże w pobliżu Kladiassos znaleziono pokaleczone zwłoki lipskiego profesora uniwersytetu, Reinsa. Na żądanie konsula austriackiego gubernator wyspy, Dżebat basza, zarządził śledztwo, które wykazało, iż profesor, odbywając po wyspie wycieczki w celach naukowych, zginął z rąk rozbójników. Do tej pory 11 osób, o zbrodni podejrzanych, uwięziono. Grecy wszakże utrzymują, iż Reinsa zamordowali żołnierze tureccy, jako szpiega greckiego.

## BANKI MYDLANE.

Na balu.

Młodziutka, a piękna, jak pączek róży, panna X. trzyma się ściśle zasady: Kto na ciebie... chlebem, ty na niego... kamieniem.

Pewnego razu jakiś wymokły adonis odprowadza ją po tańcu na miejsce.

— O pani—rzecze dandy laskonogi—jeżeli cenię tańca, to tylko dla tancerki.

— To dziwne!—odpowie panna.—Bo ja, jeżeli cenię tancerza, to tylko dla tańca...

Młoda gosposia.

Służąca, której z rąk wyrwała się ryba, świeżo zakupiona na targu, wydała w kuchni okrzyk przestachu.

— Ależ, Kasin!—rzecze młoda gosposia z drugiego pokoju—nie dręczcie tego karpia tak długo!... Nie słyszysz, jak krzyczy w niebogłosy!...

## Psychologja zbrodni.

(Korespondencja własna Kurjera warszawskiego.)

Paryż d. 19-go grudnia.

Dzięki niedyskrecji jednego z dzienników, akt oskarżenia przeciw Eyraudowi i Gabrijeli Bompard został ogłoszony drukiem znacznie wcześniej, niż się rozpoczął tuczający się obecnie proces. Ciekawą jest strona psychologiczna procesu—lubo oskarżonymi nie powodowała żadna z pobudek namiętnościowych, jakie zdają się łagodzić obydł zbrodni i choć indywiduala, które ukartowały zgładzenie człowieka w widokach zysku są zwyczajnymi lotrami.

Najczęściej, a i w danym wypadku także, uczciwy zarobek, wynagrodzenie za pracę, przedstawiałby mniej trudności, niż ohydna i dla zysku spełniona zbrodnia. Eyraud przyznaje, że podczas swojej ucieczki w Ameryce nabrał przekonania, że mógł tam zarabować czterdzieści tysięcy franków na handlu koniakami, a Eyraud trudnił się niegdyś dystryktorem wódek. Przygotowania do zbrodni kosztowały go o wiele więcej, niżby go była kosztowała podróż do Ameryki.

Jeżeli droga cnoty jest najwygodniejszą, dlaczego tak wielu ludzi nie chce na nią wejść? Chyba dlatego, że nigdy nie spróbowali. Na dnie społeczeństwa roją się zbrodniarze z profesji, którzy wysłali występek z mlekiem matki, którzy zawsze go mieli przed oczyma, którzy z niego żyją i umierają. Ale od tego dna odgradza ludzi uczciwych świat pośredni, niemniej zepsuty. Tu już nie otoczenie gubi jednostki, ale ich własne instynkty. Są indywiduala, które przez niezbadaną tajemnicę przechodzą na świat z wrodzoną przewrotnością. Twierdzić, że owa przewrotność jest silniejszą od nich, byłoby to znieszczyć szalę prawa, ale przypuszczając nawet, że wrodzona atrofja moralna jest uleczalna, trzeba przyznać, że zdarzają się niewidomi z urodzenia pod względem umysłowym, tak jak pod względem fizycznym. Zdawałoby się, że jednym i drugim cud tylko mógłby wzrok przywrócić. Gabrijela Bompard była wychowana bardzo starannie i od najmłodszych lat okazywała się przerażająco rozwiniętą w złem.

Ojciec jej umieścił ją w jednym z owych zakonnych zakładów wychowawczych, stworzonych umyślnie dla poprawy podobnych stworzeń. Ale wszystkie starania zakonne nie odniosły skutku. Młoda ta osobka (dziś liczy ona sobie zaledwie 22 lata) przerażała bliźnich swoim cynizmem w mowie, a potrzeba specjalnego daru, aby dojść tak daleko. Szkoda wielka, że który z uczniów Zoli nie interviewował podobnego subiekta! Na szczęście dla szkoły naturalistycznej może się ona jeszcze odbić, namówiwszy Gabrijelę Bompard do napisania swoich pamiętników. Była ona Ewą, która skusiła mężczyznę, mniej od niej w rezultacie zepsutego, który złożył głowę pod gilotyną, kiedy tymczasem ona pojedzie sobie do Nowej Kaledonii, gdzie może jeszcze w końcu będzie się rozbiła karami. Kobiety są tam rzadkością i dlatego wysoko ceniłone, mają wielkie powodzenie.

W procesie tym są szczegóły, którychby nie wymyślił żaden autor dramatyczny, które chyba mogą się komu przyśnić. Zalotnego komornika wciągają do mieszkania, gdzie wszystko już było przygotowane do morderstwa. W mieszkaniu znajdował się tylko szeslong, siada na nim, bierze Gabrijelę na kolana, ona odwiązuje sznurek przytrzymujący jej szlafrok, zarzuca mu go na szyję, mówiąc, że to wygląda jak ładny krawat, on się uśmiecha, odpina jeden guzik jej stanika, wtedy wspólnik jej pociąga postropek i Gouffé jest zaduszony. Oto cały przebieg dramatu. Mordercy razem rozbierają trupa i Gabrijela śmieje się z niektórych szczegółów toaletowych zabitego. Eyraud zabiera klucze swojej ofiary, idzie szukać w jego biurku i wraca podweselony. Żaden wyrzut sumienia nie porusza ich dusz. Ale choć Gouffé na dobre umarł, wydało im się, że otwiera oczy, więc go wieszają na nowo! Czyto nie po szekspirowsku? Zapewniwszy się wreszcie, że już nie mruga oczami, kładą się spać. Eyraud zeznaje, że spał jak kamień, Gabrijela także nie miała przykrych snów. Opowiada ona prezesowi sądu, że myśl powieszenia Gouffégo wydała jej się „zabawną” i że Eyraud, zdejmując komornika ze sznura, ciągnął go jak rękawiczkę. Oprócz tych głosów serca, kłamie ona bez ustanku—myśli ona tylko o jednym... żeby wszystkiemu zaprzeczać. Eyraud nie broni już swojej głowy, ale wołałby, żeby Gabrijela pojechała z nim do Grande Roquette. Jest to żołnierz, który zbiegł wobec nieprzyjaciela, kupiec, który dwa razy zbankrutował... Zdaje się jednak, że pomysł zbrodni został mu podsunięty przez Gabrijelę, która go zapewne wzięła z jakiegoś romansu. Romanse, to przecież jedyna lektura takich Gabrijel Bompard, a pewien romansopisarz obmyślił w najdrobniejszych szczegółach morderstwo, które potem powtórzone zostało na Gouffém. Jeden z przyjaciół Gouffégo wygadał się przed Eyraudem, że Gouffé jest bardzo bogatym, a poszedłszy złożyć policji swoje zeznania, strzegł się, aby nie wymieniać nazwiska, które mogło być wprowadzić na prawdziwy trop. Eyraud, który się już nie broni, nie interesuje nikogo. Mężczyźni z ciekawością lornetują Gabrijelę. Jest to dla nich „dokument ludzki”, jaki się nie codziennie zdarza. Kobiety przypatrują jej się tak, jakby patrzyli członkowie jakiegoś towarzystwa geograficznego, którzyby mieli przed sobą młodego podróżnika. Taki młodziutki... a przebył już takie drogi w niebezpiecznej i ponurej krainie występku, w krainie ciemności, pociągającej urokiem czegoś nieznanego, tak, jak lasy Afryki, pociągają ludzi przeżytych. Jeżeli sąd przysięgłych, wbrew wszelkim oczekiwaniom skaże Gabrijelę na śmierć, to p. Carnot ją ulaskawi. Wobec gilotyny równość pleci nie istnieje. Dla komorników dostatecznem zadośćuczynieniem będzie, jeżeli głowa Eyrauda spadnie. Sprawa wlokła się długo. Gouffé został zaduszony d. 29-go lipca 1889-go r., Gabrijela oddała się w ręce policji w rok niemal później, Eyraud zaś został aresztowany w Hawannie d. 21-go maja r. b.

Oskarżonym nie brakło zatem czasu do za stanowienia się.

Mówiono o hypnotyzmie i sugestji. Gabrijela daje się łatwością usypiać, ale zbrodnia nietylko, że nie została jej podszeptana, lecz przeciwnie, ona to pojechała do Londynu zaproponować ją Eyraudowi. W Ameryce umiała sobie zjednać bogatego glupca, który ją swoim kosztem przywiózł napowrót do Paryża. Wobec sprawiedliwości, choć na to nie wygląda, broni się umiejętnie, skoro ocali głowę. Trzej lekarze, wezwani do zbadania jej stanu umysłowego, orzekli wszyscy za p. czytalnością, objaśniając dany wypadek w ten sposób: „Powstrzymanie rozwoju zmysłu moralnego bez równoległego powstrzymania rozwoju umysłowego.” Stylem naturalistycznym da się to wyrazić trzema słowami: „inteligentna, ale łajdaczką”. Dlaczego jednak w niektórych duszach zmysł moralny pozostaje w stanie embrjonu, pomimo wszelkich starań,łożonych na to, aby go rozwinąć, oto pytanie, na które medycyna nie a nie odpowiedzieć nie umie.

Dziennik *La France* zamieścił bardzo starannie wykonane portrety ofiary, morderców, sędziów, adwokatów i t. d. Eyraud wygląda na zawiedzionego spekulanta, Gabrijela na gryztkę biegającą po ulicach z pudełkiem na kapelusze w ręku, z wyrazem — jedynym zresztą na jej twarzy, znudzenia. Po zakończeniu pierwszego posiedzenia sądu, kiedy wstawała ze swego miejsca, odezwała się do kupujących się dokoła niej młodych adwokatów: „Ten przyrządzający jest diabelnie nudny!” Ona jest tylko znudzona.

Eyraud, choć był równie złym mężem, jak ojcem, żałuje tylko swojej żony i swojej córki, a nawet tego jednego tylko na świecie żałuje. Gabrijela nie kocha nie, nie żałuje niczego, a kiedy w Nowej Kaledonii zaślubi jakiegoś nawpół ulaskawionego lotra i kiedy będzie miała domek wiejski, będzie bawiła gości, opisując kwaśną minę prezydenta i niezadowoloną fujongonię Eyrauda. Dostanie może parę koleczyków brylantowych i przyzna, że są ładniejsze od zrobionych z pierścionka, jaki Gouffé miał na palcu i którymi przez długi czas zdobiła swoje uszy.

Objawy występku nieraz *con amore* były opisywane przez romansopisarzy, ale nikt jeszcze nie napisał psychologji zbrodni.

Wł. Mickiewicz.

— Dziś, w dziesiątym (ostatnim) dniu ciągnięcia 5-ej klasy 155-ej loterii klasycznej Królestwa Polskiego, znaczniejsze wygrane padły, jak następuje: nr. 20,399 rs. 4000 u kolektorki Dłużniewskiej w Warszawie; nr. 1216 rs. 2000 u kolekt. Reicher w Warszawie; nr. 8588 rs. 2000 u kolekt. Pellman w Warszawie; nr. 8745 rs. 2000 u kolektorki Wydrychiewicz w Hrubieszowie; nr. 13,433 rs. 2000 u kolektorki Zdrojewskiej w Warszawie; nr. 21,032 rs. 2000 w kolekcje ruskiego Towarzystwa dobroczynności w Warszawie; nr. 2451 rs. 1000 u kolektorki Duklickiej w Warszawie; nr. 4205 rs. 1000 w kolekcje ruskiego Towarzystwa dobroczynności w Warszawie; nr. 8052 rs. 1000 u kolektorki Jełowickiej w Warszawie; nr. 8205 rs. 1000 w kolekcje Czerwonego krzyża; nr. 13,455 rs. 1000 u kolektorki Rogozińskiej w Warszawie; nr. 15,466 rs. 1000 u kolektorki Modl w Warszawie. Po rs. 400 wygrały nry: 1290, 4197, 4805, 6692, 7016, 7296, 7810, 8234, 9805, 10,140, 16,374, 16,420, 17,207, 18,416, 20,181, 21,926, 22,991.

— W szpitalu św. Ducha dokonana została przez dra K. amputacja ręki prawej, wskutek sprężyniającej kości. Nieszczęśliwą ofiarą jest pięćdziesięciokilkuletnia Matylda Jabłońska, kobieta utrzymująca się z pracy. Ręka, którą utrzymywał siebie, dopomagając biedniejszemu, przestała egzystować. Została pozbawiona poprzednio lepszego bytu, a następnie nawet pracy. Wątpić nie można, że w sercach odczuwających kalemstwo i niedolę, a chętnych do ofiarności, znajduje nieszczęśliwa istota współczucie i pomoc. Wiadomość o chorej powzięta została w szpitalu św. Ducha, sala 3-ia św. Barbary.

Dla nieszczęśliwej tej kaleki, Matyldy Jabłońskiej, rs. 1 od A. R.

— Zebrane z różnych wpływów w hotelu Polskim rs. 9 i 17 sztuk starych dziesiątek, przy niniejszym dla biednych, stosownie do uznania redakcji, załącza administracja hotelu polskiego.

— Na biedną rodzinę z ulicy Ozerniakowskiej № 96, Forgałski rs. 2.

— Dla rodziny obłąkanego ślusarza: Jadwiga rs. 1.

— Dla najbiedniejszych: E. J. rs. 5.

— Dla nędzy wyjątkowej: kucharka Julja składa kop. 50 za samowolne opuszczenie służby przez dwie doby.

— Lola Chmielińska w dniu urodzin składa rs. 1 na gwiazdki dla biednych dzieci.

— Dla biednych na święta: J. N. rs. 5.

## NEKROLOGJA.

† Ś. p. ANTONI BOROWSKI,

kawaler, przeżywszy lat 20, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu dnia 20-go b. m. Pogrzeżony w głębokim smutku matka, bracia i siostry, zapraszają krewnych, znajomych



mych i przyjaciół na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające we wtorek, dnia 23-go b. m., w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, o godzinie 10-ej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła na cmentarz powązkowski o godz. 2-ej po południu. —4487—

### † Ś. p. OKTAWIAN TOLKEMIT,

agronom. obywatel ziemski, po krótkich cierpieniach, zakończył życie dnia 20-go grudnia r. b. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele na Pradze w dniu 23-im b. m., tj. we wtorek, o godzinie 11-ej przed poł., po skończeniu którego nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz brudziński. Na te smutne obrzędy pozostała żona z czworgiem dzieci, zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —4489—

### † Ś. p. ANNA SCHAYER,

panna, córka nieżyjących Anastazego Schayer i Józefa z Jerzmanowskich, b. obywateli gubernji kaliskiej, po długoletniej ciężkiej chorobie, opatrzonej św. sakramentami, w dniu 20-ym b. m. przeniosła się do wieczności. W dniu dzisiejszym zwłoki pochowane zostały na cmentarzu powązkowski. —4486—

### † Ś. p. Aleksandra Wiewiórowska,

córka Michała i Anny z Czapikowskich, małżonków, w dniu 20-ym grudnia r. b. powiększyła grono aniolków, przeżywszy lat 2 i 5 miesięcy. —4482—

### † Ś. p. ROMAN GĘBARSKI,

uczeń Konserwatorium Muzycznego, żył lat 24, umarł 20-go grudnia. Pozostała rodzina prosi kolegów, przyjaciół i znajomych na nabożeństwo i wyprowadzenie zwłok z kościoła św. Krzyża, o godzinie 11-ej zrana, dnia 23-go grudnia, to jest we wtorek, na cmentarz powązkowski. —4491—

† W dniu 23-im grudnia, t. j. we wtorek, jako w pierwszą rocznicę śmierci, odbędzie się o godzinie 8-ej i pół zrana w kościele św. Piotra i Pawła na Koszykach za duszę

### Ś. p. WILHELMA KUHNKE,

byłego urzędnika drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej, nabożeństwo żałobne, na które pozostali: wdowa, córki i synowie zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych zmarłego. —4486—

† W dniu 23-im grudnia r. b., to jest we wtorek, jako w pierwszą rocznicę imienia, odprawione będzie w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, o godz. 10-ej zrana, żałobne nabożeństwo za spójność duszy

### Ś. p. Wiktorji Cano,

na które pozostałe dzieci zapraszają. —4479—

† Jutro, to jest we wtorek, dnia 23-go grudnia r. b., odbędzie się w kościele Przemienienia Pańskiego (po-kapucyńskim) przy ulicy Miodowej, o godzinie 8-ej rano, msza święta za spójność duszy Ś. p. WIKTORJI KOZŁOWSKIEJ, na którą pozostała rodzina uprzejmie zaprasza krewnych i znajomych. —4484—

† Dnia 23-go grudnia, to jest we wtorek, o godzinie 10-ej i pół rano, odbędzie się w kościele św. Aleksandra wotywa żałobna za duszę

### Ś. p. Franciszka i Zenobji Groer,

na którą pozostałe dzieci zapraszają krewnych i przyjaciół.

† We wtorek, to jest dnia 23-go b. m., odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Krzyża, o godzinie 10-ej rano, za spójność duszy Ś. p. Tomasza Brzezickiego v. Gaudzińskiego, b. nauczyciela Instytutu głuchoniemych i ociemniałych w Warszawie, na które pozostali synowie zapraszają krewnych i przyjaciół. —4488—

### † We wtorek, jako w ósmą rocznicę śmierci

### Ś. p. Hipolita Żylińskiego,

odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Aleksandra, o godzinie 11-ej rano. —4488—

† We wtorek, to jest dnia 23-go grudnia r. b., jako w rocznicę śmierci Ś. p. Karola Kacperkiewicza, odbędzie się o godzinie 10-ej i pół zrana, żałobne nabożeństwo w kościele powązkowski, na które pozostała wdowa wraz z córką i zięciem zapraszają. —4485—

† We wtorek, to jest dnia 23-go grudnia, jako w dniu imienia

### Ś. p. WIKTORA WERNIKA,

za spójność duszy jego odprawione zostanie żałobne nabożeństwo, o godz. 11 przed poł. w kościele Narodz. N. Marii Panny na Lesznie, na które pozostała wdowa wraz z dziećmi zaprasza.

W dniu 16-ym b. m. po długich cierpieniach zasnął w Bogu

### b. p. GITLA JUWILER,

pograżony w głębokim smutku męża, dzieci i wszystkich tych, którzy mieli sposobność poznać wysokie jej zalety ducha. Przedwcześnie zgasiła i przez anioła śmierci nielitościwie rodzinie wydarła, nieboszczka odznaczała się prawością charakteru, rzadką dobrocią serca i bezgraniczną uczynnością względem potrzebujących, a szczególnie sierot, którym szczerą jej ręką nigdy pomocy nie odmawiała.

To też liczny orszak, przeprowadzający zwłoki na miejsce wiecznego spoczynku, był zasłużonym i wymownym uznaniem jej i cnotliwej jej niewiasty. —4464—

Oby ziemia jej lekka była.

NADESŁANE.

WYROBY SNYCERSKIE  
z Zakopanego  
w Salonie Artystycznym, Nowy-Swiat nr. 56.

## Jeszcze teatr Nemetti.

(Korespondencja własna Kurjera warszawskiego.)

Petersburg 19-go grudnia.

Niema nic więcej znikomego, jak łaska... publiczności.

Kiedy pierwsze przedstawienie trupy p. Kościeleckiego zapelnilo salę teatru Nemetti po brzegi, tak, że najmniej dla setki zgłaszających się osób zabrakło biletów, dalsze spektakle mają coraz więcej luk na widowni. Dziwna to rzecz zaiste. Ze trupa p. Kościeleckiego nie jest pierwszorzędna, o tem wiadziarno przecie z góry, nawet przed pierwszym przedstawieniem, że jednak wytrzymuje krytykę, tego dowiodły właśnie dalsze przedstawienia, a stwierdziły głosy prasy tutejszej, interesującej się dość żywo sceną Nemetti. Nie było przeto powodu do tak wczesnej abstynencji.

Wspomnieliśmy powyżej o zainteresowaniu się prasy tutejszej trupą p. Kościeleckiego. Istotnie, dzienniki petersburskie, nie wyłączając gazet niemieckich, nie tylko życzliwie zaznaczyły fakt o twarcia sceny Nemetti, lecz nadto zamieszczają mniej lub więcej obszernie sprawozdania o pojawiających się nowościach repertuarowych.

Nowościami temi były dotychczas: „Hanusia” Sewera, „Klub kawalerów” Baluckiego i „Dwór we Włodkowicach” Przybylskiego.

Niektóre dzienniki, a w tej liczbie gazeta *Nowosti*, obszerniej potraktowały te sztuki w dziale recenzji teatralnych. Oceny te wypadły pochlebnie dla autorów, chociaż krytycy tu i owdzie starali się wykazywać usterki. Jeden p. krytyk nazywa tytuł sztuki Sewera, który jest, jak wiadomo, przeróbką powieści, przypadkowym. O ile się zdaje, krytyk ten ma słusność. Inny znów notuje podobieństwo fabuły do małoskich sztuk ludowych, których aż trzy przytacza. („Natalka-poltawka”, „Czarnomorcy” i „Rozumny i głupi”). Ogólnie jednak „Hanusia” uznano za rzecz talentu, co się oczywiście należało autorowi.

Względnie najniekorzystniej wypadła ocena sztuki Z. Przybylskiego. Przyznano jej, że jest sceniczna, lecz zaznaczono, że dla tej sceniczności autor poświęcał nieraz stronę artystyczną. Niektórzy krytycy podkreślają nawet zapatrzenie się autora na — Feuilleta.

Umyslnie przytaczam, choć w wielce pobieżnem streszczeniu, te zdania prasy tutejszej o dotychczasowym repertuarze p. Kościeleckiego, sądząc bowiem, że nie będą one pozbawione interesu dla publiczności warszawskiej, która wzmiankowane sztuki zna dobrze.

Co się tyczy aktorów, to recenzje miejscowe nie tylko są względne, ale wprost pobłażliwe. Z początku wstrzymywano się od krytyki osób, chwalać tylko całość przedstawienia, teraz jednak coraz częściej można się spotkać z nazwiskami, obok których figurują nieraz zbyt nawet pobłażliwe epitety w rodzaju: „nieporównany”, „deskonaly”, „wyborna” itd. Natomiast p. Puchniewski nie ma szczęścia, bo już kilkakrotnie spotkał się z ostrzejszą krytyką.

Niektóre sztuki (np. „Hanusia”) okraszane są popisami choreograficznymi. Popisy te są hucznie oklaskiwane w sali i w prasie.

W końcu niech nam wolno będzie uczynić drobną uwagę pod adresem p. Kościeleckiego. Jak się dowiadujemy, pan K. grywa sztuki bez upoważnienia autorów. Dlaczego to robi? Czyżby liczył na odległość? Przypuszczamy raczej, że jest to zapomnienie, które będzie niewątpliwie naprawionem. Nie sądzimy bowiem, aby pan K. na początku swej kariery nad Nową chciał się narażać na procesy, a na temby się niewątpliwie skończyło. A trudno znów wymagać od autorów dobrowolnego zrzeczenia się i tak nielicznych praw. To też niektórzy pomyśleli już podobno o zabezpieczeniu swej własności.

Przygodny.

## Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 21-go grudnia. (Tel. Aj. półn.)—

Ogłoszony został Najwyższy Reskrypt na imię Księcia Oldenburskiego, w którym Jego Wysokości, z powodu ufundowania przezeń instytutu medycyny eksperymentalnej, wyraża się Najwyższe serdeczne podziękowanie za wspaniałomyślną ofiarę dla dobra powszechnego. Wczoraj odbyło się poświęcenie rzeczonoego instytutu w obecności Księcia Oldenburskiego i Innych Najwyższych Osób, ministrów Durnowa i Ostrowskiego, posłów niemieckiego i angielskiego, przedstawiciela poselstwa francuzkiego i doktorów Chamberlain’a z Paryża, Pfuhla z Berlina i Watson-Chine’a z Londynu.

skiego, przedstawiciela poselstwa francuzkiego i doktorów Chamberlain’a z Paryża, Pfuhla z Berlina i Watson-Chine’a z Londynu.

Petersburg 22-go grudnia. (Tel. Aj. półn.)—

W sobotę w palacu w Gieczynie i dany był obiad galowy, na którym znajdował się Książę Nassauski.

Petersburg 22-go grudnia. (Tel. Aj. półn.)—

Nadzwyczajny poseł holenderski generał Vespuck i jego towarzyszy baron Grovestius udają się dziś do Gieczyny.

Petersburg 22-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—

Pierwsza wystawa pracy kobiet została otwarta przez Dostojną patronkę tejże wystawy Księżnę Eugenię Oldenburską. Wystawę obeślało około 400-u osób. Składa się ona z dwóch działów: rzemieślniczego i artystycznego. Ten ostatni jest nader interesujący—współzawodniczą tu ze sobą piękność, dobry smak i sztuka. (Aj. półn.)

Petersburg 22-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—

Birż. wied. donoszą, że w tych dniach ma nastąpić emisja 4-procentowych obligacji wielkiego rosyjskiego towarzystwa kolei na 2½ miliona funtów sterlingów. Umieszczenie mogącej ewentualnie pozostać części sztuk na rynku francuzkim przyjęły na siebie: Crédit lyonnais i dom Haskier w Paryżu. (Aj. półn.)

Carycyn 21-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.)—

Cena obecna nafty wynosi 35 kop. za pud bez akcyzy, przy cokolwiek mniejszej tendencji.

## NOWE STRONNICTWO.

Praga czeska 21-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.)—

Wczoraj w lokalu młodoczeskiego klubu odbyło się zgromadzenie wspólne przedstawicieli tego klubu, secesjonistów z obozu staroczeskiego i tak zwanej frakcji realistów. Młodoczechów reprezentowali: prof. Tilszer, Trajan, Engel, Juljusz Gregor, Herold, Kucera, Podlipny, Tuma i Kaftan; realistów: Kaizl i Masaryk, secesjonistów: Skarda i Niemec. Był również obecny dawny burmistrz Pragi, Czerny. Przewodniczył Tilszer. Ponieważ zlanie się realistów z młodoczechami już nastąpiło, obrady toczyły się tylko nad stanowiskiem, jakie zająć ma grupa Skardy. Do zupełnego zlania się nie przyszło, wszakże ścisła solidarność pomiędzy nią a zwiększonym stronnictwem młodoczeskiem uchwaloną została. Zdecydowano się wybrać wspólną komisję parlamentarną, która pokieruje solidarnie prowadzoną walką przeciw ugodzie wiedeńskiej. Ułożenie wspólnego programu odroczone do sesji styczniowej sejmku czeskiego.

Praga czeska 22-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—

Połączenie się secesjonistów staroczeskich i realistów z młodoczechami uważanem jest w tutejszych kołach poważnych o tyle za objaw pomyślny, że stronnictwo młodoczeskie, które obfitowało dotąd w zdolne żywioły agitacyjne, a nie miało ludzi nauki i doświadczenia, nabierze poważniejszego kierunku z chwilą, gdy ludzie tak wykształceni i systematyczni, jak: Skarda, Masaryk i inni znajdą się w jego łonie. Można oczekiwać, że takie żywioły wpłyną z czasem na zmianę taktyki i tendencji stronnictwa. Inaczej koalicja wkrótce się rozbije.

## REFORMA SZKOLNA.

Stuttgart 21-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.)—

Wirtemberski *Staatsanzeiger* donosi, że obrady nad reformą ustroju gimnazjów humanistycznych w Wirtembergu zostały ukończone. Zdecydowano, że nauka języka greckiego i łacińskiego ma zaczynać się o jedną klasę wyżej, niż dotąd. Liczba godzin, poświęconych tym językom, ma być zmniejszona na korzyść historii, matematyki, nauk przyrodniczych i rysunków. Strona gramatyczna nauki języków klasycznych ma ulegć modyfikacji na korzyść ogólnego zrozumienia i odczucia pisarzy starożytnych.

## PROCES EYRAUDA.

Paryż 21-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—

W procesie o zamordowanie komornika Gouffégo trybunał ogłosił wczoraj wyrok, skazujący Eyrauda



na śmierć, a Gabrjele Bompard na dwadzieścia lat ciężkich robót. Sąd nie uznał wpływu hypnotycznego za czynnik umarzający odpowiedzialność moralną człowieka, podobna teoria doprowadziłaby bowiem społeczeństwo do anarchji.

### ZNIŻENIE CŁA.

**Kopenhaga** 21-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Według umowy, zawartej pomiędzy rządem i parlamentem, cło od cukru ma być niższe o  $\frac{1}{4}$ , cło od nafty o połowę teraźniejszego.

### MANIFEST KRÓLOWEJ.

**Belgrad** 22-go grudnia. (Tel. pr. Kur. Warsz.)—Zaręczają, że nawet Garaszianin odradza królowej Natalji apelowania manifestem do ludu, gdyż krok ten przyspieszyłby wydalenie jej z kraju.

### KOLEJ ELEKTRYCZNA.

**Wiedeń** 22-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Koszty budowania kolei elektrycznej pomiędzy Wiedniem i Budapesztem (patrz rubrykę „Ze świata”; przyp. red.) prelininowane są na 38 milionów zlr.

**Wiedeń** 22-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.)—Pogłoskom, jakoby ustawa o fundacji Hirscha przeszła już przez radę ministerjalną, zaprzeczają w sferach dobrze poinformowanych. Sprawozdanie odo-  
dne wyszło z biura ministra Zaleskiego i będzie do-  
ręczone innym ministerjom, poczem dopiero może  
przyjść na wspólną radę ministrów, o ile Hirsch za-  
dosyćczyni postawionym przez rząd warunkom.

**Berlin** 21-go grudnia. (Tel. pr. Kur. Warsz.)—*National Zeitung* zapewnia, iż sejm pruski będzie rozwiązany, jeżeli nie obali uchwał swojej komisji dla ordynacji gminnej.

**Paryż** 21-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Markiz Beaumanoir zapytał w senacie, dlaczego nie cofnięto pensji kardynałowi Lavigerie, który miesza się do polityki. Minister oświaty Fallières oświadczył, że słowa kardynała były słowami dobrego francuza. Minister może wyrazić się o nich tylko z u-  
znaniem, a Papież ich nie zganił.

**Londyn** 21-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.)—Rząd angielski, celem dania satysfakcji Portugalii nakazał kompanji południowo afrykańskiej opuścić Masikese, które nie stanowiło dotąd nigdy terytorjum angielskiego.

**Bukareszt** 21-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Podczas rozprawy adresowej w izbie deputowanych oświadczył minister spraw zewnętrznych Lahowary: Dopóki przymierze potrójne strzeże pokoju, Rumunja przyjmie zawsze z zadowoleniem osiągnięte rezultaty. Gdyby Rumunja czuła się spowodowaną do zawarcia przymierza z Austrią, kierowałaby się wyłącznie własnym interesem.

**Belgrad** 22-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Rząd postanowił dla przeciwdziałania propagandzie bułgarskiej w Macedonii założyć gimnazja serbskie w Ueskub i w Salonikach. Odośna nota odeszła już do W. Porty.

**Berlin** 22-go grudnia. (Tel. pr. Kur. Warsz.)—Ruble w gotówce ■■■■ (onegdaj 233.20)  
Ruble na dostawę ■■■■ (onegdaj 233.25)

### GIEŁDA.

Warszawa, 22-go grudnia.

Berlin nadesłał nam dziś cokolwiek lepsze szacowania, zapowiadał bowiem 233.25 w zaofiarowaniu i 233.50, co odpowiada kursom 42.87 $\frac{1}{2}$  i 42.82 $\frac{1}{2}$  bez kosztów. Nasze zebranie, wobec lepszych taksa-cyj, usposobione było dla walut niżkowo. Rozpoczęto obroty kursem 43.05 (ró-  
wnia 232.30 m. bez kosztów) i przy dość chętnem zaofia-  
rowaniu obniżono cenę Berlina wpłatowego do 42.90 (t. j. 233.10 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły 15 kop., a przy porównaniu onegdajszego końcowego kursu 25 kop. na kor-  
zyść rubli. W dostawach robiono dziś niewiele. Sprzeda-  
no dostawy z odbiorem stałym w końcu stycznia r. p. po 43.10.

W obcych walutach ruch średni. Krótkim Berlinem obracano po 43.05, 43, 42.97 $\frac{1}{2}$ , 42.95, 42.92 $\frac{1}{2}$  i 42.90, przeważnie jednak po kursach 43, 42.97 $\frac{1}{2}$  i 42.95, ża-  
dając 43.25. Długi Gdańsk brano po 42.70, a inne nie-

mieckie krótkoterminowe miasta bankowe po 42.90, 42.87 $\frac{1}{2}$ , 42.80, 42.65 i 42.60. Londyn krótki po 8.68 w zaofiarowaniu nominalnem, a Paryż krótki chciano zbyć po 35, bez obrotu. Wiedeń krótki sprzedawano po 76.45, 76.40 i 76, na żądanie 76.70.

W papierach obrotu średnie, przy tendencji względnie cokolwiek słabszej. Żądano za listy likwidacyjne 93.75 i 93, stosownie do wielkości odcinków, a otrzymano 93.30, 93.40, 93.45, 93.50 i 93.55 za kilkanaście tysięcy rubli w pięciocetkach, oraz 92.85 i 92.90 za kilka tysięcy rubli w drobnych sztukach. Sprzedano kilkanaście tysięcy po-  
życzki wschodniej I em. po 103.37 $\frac{1}{2}$  i 103.50, oraz kilka tysięcy III-ej em. po 106.37 $\frac{1}{2}$ , przy zaofiarowaniu po 103.75 I em., 104.50 II i 106.75 III em. Zabrano kilka pożyczek premjowych I em. po 240, kilka pożyczek II-ej em. po 218.25, oraz kilka listów premjowych szlacheckich pełnooplacanych po 214.75. Nową pożyczkę 4% chciano zbyć po 91.25, bez obrotów.

Listy zastawne ziemskie starano się umieścić po 98.60 I ser. i po 97.25 II-ej, III IV i V ser., a umieszczono kilka tysięcy I-ej po 98.45, oraz kilkanaście tysięcy naj-  
młodszej serii po 97.05, 97, 96.95 i 97.85, oraz drob-  
nostkę w setkach po 97.40. Listy zastawne m. Warsza-  
wy w ofiarowaniu po 100, 98.—, 96.60, 96.— i 95.75, stosownie do serii; zabrano kilkanaście tysięcy V-ej ser. po 95.50 i 95.65, a bez kuponu bieżącego po 95.35. Po-  
szukiwano listów zastawnych m. Łodzi ser. I-ej 96.50, przy żądaniu po 94.25 za II ser., 93.50 za III i 93.—  
za IV ser.

Żądano po 337 za akcje Banku handlowego w Warsza-  
wie, po 305 Banku dyskontowego, poszukiwano akcji warsz. Tow. ubezp. od ognia po 210; ofiarowano warsz. Tow. fabr. cukru, po 845, Józefów po 175, Hermanów i Łyszkowice po 200.

Zapłacono rs. 1.40 $\frac{1}{6}$ , 1.40 i 1.39 $\frac{1}{12}$  za kilkanaście tys. rubli kuponów celnych, oraz 43.15 i 43.17 $\frac{1}{2}$  za kil-  
kanaście tysięcy marek w gotówce.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych słabe, wyczekujące.

Okowita. Wiadro od 8.52 $\frac{1}{2}$  do 8.55 $\frac{1}{2}$ , garniec od 2.77 $\frac{1}{2}$  do 2.78 $\frac{1}{2}$ . Dowozy mniejsze. Usposobienie mocne. Cena warsz. Tow. ocz. i sprz. spir. 10.67 $\frac{1}{2}$ .

### ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Panu A. L.* — Towarzystwa akcyjnego niema. P. Gird-  
wojn zajmuje się urządzaniem gospodarstw rybnych. Od kil-  
ku lat stale mieszka we wsi Iszlina, w gubernji kowień-  
skiej.

— *Panu S. B.* — Literatura naszego specjalnego dzieła w tym przedmiocie nie posiada, są tylko dorywcze opisy, rozrzucone po rozmaitych czasopiśmie. Z zagranicznych wydawnictw zalecamy: Verigny: „Asie”, w oprawie kosztuje 26 fr.; Re-  
clus: „Asie russe”, 30 fr., w oprawie 37 fr.

— *Panu H. Mey.* — Pocóż cudzych bogów szukać, kiedy w języku polskim są znakomite prace na polu historii po-  
wszechnej? Trudno zacytować autora, któryby nie był w tym lub owym kierunku stronnym. Słabo strony, które sz. pan zarzuca historykom niemieckim, zwłaszcza Schlosserowi i Rankemu, można znaleźć i u historyków francuskich lub angielskich. Z najnowszych prac w języku francuskim możemy zalecić dzieło Mariusa Fontene: „Histoire universelle”, 1881 do 1885, tomów 5, każdy po 7 fr. 50 cent.

— *Jedrusioni.* — Należy wybrać sobie pułk, w którym ma się ochotę służyć i do dowódcy pułku podać prośbę o przyję-  
cie na ochotnika, z załączeniem metryki, świadectwa pocho-  
dzenia i opinji policyjnej. Jeżeli wszakże jest pan zdecydowa-  
ny służyć w wojsku jako prosty żołnierz-ochotnik, to lepiej już udać się do Rygi do miejscowego bataljonu podoficerskiego (dla przyjęcia dość jest czytać, pisać i rachować) i tam po ukończeniu kursu zostanie pan podoficerem przywilejowanym, jacy są w wojsku bardzo cenieni.

— *Panu W. M. kulturowi w Kijowie.* — O wakującym spadku po Wincentym Michalskim nie wiemy. Bardzo by było, iż drogą ogłoszeń prokuratorja w Królestwie Polskiem poszukiwała spadkobierców; dla tej przyczyny zechce sz. pan zwrócić się z odpowiednim podaniem do wspomnianej wła-  
dzy.

— *Panu S. Neufeldowi w Opocznie.* — Szkoła handlowa Kro-  
nenberga ma kurs 4-letni. Szczegóły w „Kalend. warsz.” na r. 1891-szy, str. 25.

— *Prenumeratowi z ul. Chmielnej.* — Szkoły miernictwa podane w „Kalend. warsz.” na r. 1891-szy, str. 8 i 17.

— *Panu J. R.* — Powołany pan będzie do odbywania powin-  
ności wojskowej w r. 1892-im.

— *Panu W. O.* — Ukończenie trzech klas gimnazjalnych na-  
daje prawa 4 ej kategorii, t. j. skrócenie terminu służby o rok. Ukończenie szkół realnych prywatnych bez zdania egzaminu w zakładach naukowych rządowych nie daje żadnych przywile-  
jów. Wszystkim ochotnikom 1-ej kategorii (ukończenie przynajmniej 6-ku klas gimnazjalnych lub szkoły realnej) da-  
je prawo zdania egzaminu (nie wyłączając żydów) na „pra-  
poroszyka” zapasu.

— *Panu J. C. stłemu prenumeratowi.* — Dr. Mikołaj Brunner wyjechał do Berlina, jako specjalny delegat *Kurjera warsz.*; pismo nasze na delegację tę ponosi koszty i dra Br. zaopatrzyło w mandaty, otwierające mu wstęp do klinik, szpitali i pracowni. Rada miejska dobroczynności publicznej zamierzała wysłać dwóch lekarzy do Kocho—dra Brunnera i dra Nenckiego, lecz na koszty nie wyznaczyła żadnych fun-  
duszy, skutkiem czego dr. Nencki do Berlina nie wyjechał.

— *Firmie „Flora”.* — 1) Celem wystawy środkowo-azjaty-  
ckiej jest wynalezienie rynków zbytu tak w prowincjach wschodnich Cesarstwa, jako też i w państwach azjatyckich, a głównie w Chinach i Persji. 2) Pragnąc korzystać ze zbio-  
rowej wystawy, winni łączyć jednogatunkowe sw. je wyroby i wspólnymi środkami na oznaczonym obszarze urządzić swój kiosk. 3) Z powodu ograniczonej ilości miejsc, tej kategorii wystawcy winni pośpieszyć się ze złożeniem deklaracji. Wy-  
stawa odbędzie się w gmachu Muzeum historycznego w Mos-  
kwie; dla wystawców z Królestwa przeznaczono dwa wielkie  
lony.

### Sprawozdania z targów.

**Targ zbożowy na placu Witkowskiego** dnia 22-go grudnia. Pomimo większych dowozów, usposobienie targu poprawiło się nieco przynajmniej o tyle, że przy cenach nie zmienionych, zbył towaru był łatwiejszy. Pszenicy wysta-  
wiono na sprzedaż 700 korey, wyborowa sprzedawano po 5.85, 5.92 $\frac{1}{2}$  i 5.95, za białą placorę 5.75 i 5.80, innemi gatunkami nie zajmowano się. Żyta dowieziono 800 korey, wyborowe ga-  
tunki oddawano po 4.60 do 4.65, średnie po 4.20, 4 rs., 4.35 do 4.50, jedna partja wyjątkowo pięknego towaru osiągnęła 4.80. Owsa 150 korey na detal rozprzedano stosownie do gatunku po 2.35 do 2.55. Jęczmienia dwurzędowego 100 korey kupiono po 4.30.—Targ wczorajszy na Pradze był dosyć ożywiony, do-  
wozy wyniosły 21 wagonów. Żyta dostarczono 7 wagonów, kupowano wyborowe po 79—80 kop., średnie po 77—78 kop., ordynaryjne po 74—76 kop. Owsa dostarczono 18 wagonów, sprzedano 5 wagonów, wyborowy po 73—75 kop., średni po 69 do 72 kop., ordynaryjny 63—66 kop. Jęczmień spokojnie, 70 do 82 kop. Kasza jaglana bez zmiany, 90—100 kop. stosownie do gatunku.

**Mąka.** W handlu mąką zapotrzebowania świąteczne oży-  
wiły ruch znacznie, lecz wobec dużej podaży, czyniącej zadość popytom, ceny nie mogły podążyć w kierunku zwykłym, należy je więc uważać za niezmiennione. Jedynie mąka żytnia doznała zwykłej kilkokopiejkowej na worku pięciopudowym.

**Otręby** wobec czasu przedświątecznego, za granicą i u nas dość niechętnie kupowane; ceny jednakże zdołały się utrzy-  
mać na poziomie zeszlotygodniowym. Płacono za żytnie otrę-  
by od 61 do 62 kop., a za pszenne od 57 do 59 kop. za pud franco Aleksandrów.

**Wełna.** Odesa 16-go grudnia. — Wełną merynosową nie dokonano żadnej transakcji. Rynki zagraniczne są bardzo spo-  
kójne, równie i targi spokojnie. Zagranica nie nadsyła za-  
dnych zapotrzebowani.

**Mięso.** W ciągu ubiegłego tygodnia (do d. 21-go grudnia) Warszawa łącznie z Pragę spotrzebowala wołowiny 17546 pud., wieprzowiny 13580 pud., baraniny 173 pud., i cielęciny 862 pud., razem 32161 pud. Cyfra ta mniejsza jest od zeszlotygo-  
dniowej o 3173 pud. Ceny średnie i przeciętne za funt mię-  
sa pierwszej dobroci były następujące: wołowego 12 kopiejek, wieprzowego 12 kop., baraniego 11 kop., i cielęcego 14 kop., świeżej niesolonej słoniny 15 $\frac{1}{2}$  kop. Inwentarz żywy płacono jak następuje: wół stepowy od rs. 67 do 102, krowa dojna od rs. 53, wieprz od rs. 15 do 38, baran średni od rs. — kop. — i cielę średnie od rs. 8 kop. —. Średnie ceny za jedną sztukę skór suszonych były: wołowych 9 rs. — kop., baranich rs. 1 kop. —, cielęcych rs. 1 kop. 25 i końskich rs. 5 kop. 25.

**Libawa** d. 17-go grudnia. — Żyto słabeo, (z gwarancją 120 funt. holend.) od 78 kop. do 77 $\frac{1}{2}$  kop., owies biały słabiej, litowski suchy 62—63 kop., wyborowy od 62 kop., wyborowy biały 65—66 kop., w wysokich gatunkach 66—71 kop., owies szarpany (bez ości) 71—72 kop., dobry psrty 72—72 $\frac{1}{2}$  kop., czarny w towarze gotowym słabo, w wysokich gatunkach 63—64 kop., zwyczajny 62—63 kop., owies czarno-psrty od 60 kop. Jęczmień b. słabo, wyborowy kurlancki 65—66 kop., li-  
tewski wyborowy 63—64 k., na paszę suchy 61—62, ruski 63 do 65 kop. Pszenica bez nabywców, hreczka słabo, z gwa-  
rancją wagi 100 funt. 75 kop., lżejsza 72—73 kop.; groch su-  
chy słabo, na paszę 66 do 66 $\frac{1}{2}$  kop., suchy ruski 67—68 kop., bób 72 $\frac{1}{2}$  kop., wyka litewska 69 do 62 kop., fasola biała 95 do 100 kop., siemie liane mocniej, 102 $\frac{1}{2}$  do 118 kop., makuchy liane 63 do 66 kop., makuchy konopne 45—49 kop., otręby pszenne mocno grube 58—59 kop., średnie 52—53 kop., litewskie 52—54 kop., otręby żytnie 53—54 kop., siemie konopne do 118 kop., linca 85—92 kop. nominalnie za pud. Dowóz w dniu 15 i 16-ym grudnia wynosił 243 wag. żyta, 11 wag. jęczmienia, 301 owsa i 252 wagonów różnych innych towarów.

**Cukier.** Odesa 16-go grudnia. Rynek cukrowy w Odesie od-  
znacza się spokojem; obroty w ostatnim tygodniu były prawie żadne. Cena płacona za towar na eksport wynosiła rs. 1 kop. 90 za pud na statku w porcie odeskim. Za świadectwa wy-  
wozowe można osiągnąć rs. 1.52 do rs. 1.54. Za mączkę cukro-  
wą krystaliczną z prędką dostawą płacono rs. 4.30 w sprzeda-  
ży hurtowej i rs. 4.35 do rs. 4.37 w sprzedaży cząstkowej. Notowano rafinadę: Brodzkiego po rs. 5 kop. 30 do rs. 5 kop. 35, hrabiego Bobryńskiego po rs. 5.25 do rs. 5 kop. 30, Gniewan od rs. 5 kop. 20 do rs. 5 kop. 25, rafinerji czerkaskiej po rs. 5 kop. 25 do 5.30, fabryki Sobolówka po rs. 5 kop. 20 za pud. Mączka cukrowa krystaliczna po rs. 4 kop. 30 do rs. 4.35 za pud. Z portu odeskiego wywieziono od 1-go listopada do 1-go grudnia r. b. około 284,496 pudów. Rafinerzy okręgu odeskie-  
go zajęci są już od stycznia r. b. budową centralnych magazy-  
nów cukru russkiego w Belgradzie, celem zaopatrywania tym towarem rynków rumuńskich. Ażeby mózdz naleyście zaopa-  
trzyć te magazyny, złożono już na różnych stacjach kolei po-  
łudniowo-zachodnich 60 wagonów cukru.

### SPRZEDAŻ MIĘSA I WĘDLIN

Z polowania w Opolu odebraliśmy do  
sprzedaży komisowej znaczną ilość

**ZAJĘCY,**

które sprzedajemy po cenach bardzo u-  
miarkowanych w porównaniu z cenami  
targowemi. (1687r)

G. PLEWAKO i S-ka.

**Winołocznia R. Morozowicza**

produkuje wina ze świeżych winogron, bez do-  
datku spirytusu, farb, gliceryny itp., powszechnie  
używanych przymieszek. Wylączna sprzedaż na  
butelki po kop. 60 w piwnicy przy ulicy **Mio-  
dowej nr. 6.** 1565

Bracka 25.—Telefon 570.



— *Drób tuczony i zwierzyna.* — *Ulica Chmielna 15.* 4483

## OGŁOSZENIA. Prenumerata.

Sprzedż pojedynczych egzemplarzy.

# KRAJ

Warszawski Kantor „Kraju“

ul. Czysta 2,

przy SKŁADZIE NUT

GEBETHNERA i WOLFFA. 1678r

SZKICE

Adama Szymańskiego

Tomy 1-szy i 2-gi *wyszły z druku w wydaniu drugim.* Cena rs. 1 i rs. 1 kop. 40. Nabywający u autora, *Petersburg, Zacharjewska-ja nr 11, (m. 2),* kosztów przesyłki nie ponoszą. 1686r  
Egz. welin. po 1 rs. 50 k. i 2 rs.

W ogrzewanym Cyrku ul. Ordynacka  
**Cyrk włoski M. Truzzi.**

Dziś „*Dorożka nr. 117*“ wielka scena komiczna burlesque z *baletem*, wyk. przez wszystkich panów i pań towarzystwa. Oprócz tego występ wszystkich artystów, artystek i kłownów. Szczegóły w afiszach. Początek o godz. 8-ej wiecz. 1669r

## „ZABAWKI!“ A. GRAFF

Nowy Świat Nr. 27,

poleca w wielkim wyborze: *Zabawki, Ozdoby na choinkę, Kotyliony*, jak również wyroby Laboratorium Chemicznego Petersburskiego i Brocard'a, oraz wiele innych towarów galanteryjnych. 1642.

## „CORICIDE“

Amerykański plaster na odciski (niezawodny sposób pozbycia się takowych), poleca skład materiałów aptecznych *Trzcińskiego, Urbanowicza i Rożyńskiego*, Krakowskie-Przedmieście nr. 17, wprost kościoła po-karmelickiego. 4456  
Cena pudełka 35 kop.

WYRÓB RĘCZNY.

WYRÓB RĘCZNY.

## CYGARA

„L'Etoile du Nord“  
specjalnie wyrabiane dla mnie z importowanych liści hawańskich w renomowanej fabryce „Mündel i Sp.“ w Rydze, w cenie od 3—10 rs. za setkę poleca

## S. ZYNDRAM.

Jerozolimka 64 i Nowy-Świat 33.

oraz

dla amatorów dobrych papierosów wyborowa *mieszanka* tytoni tureckich pod nazwą:

## Dubec Hamadié,

przygotowywana wyłącznie na mój obśtalunek w fabryce *M. B. Duruńcza w Pottawie*, w cenie od 1.44—8 rs. za funt, oraz wszelkie wyroby naj-tarszej i naj-szaszej na Południu Rosji znanej fabryki 4454

Saduka B. Duruńcza w Kremieńcu.

Złote i srebrne



NIKLOWE  
i STALOWE 143

## Zegarki Genewskie

wyłącznie pierwszorzędných fabryk

poleca bardzo tanio zegarmistrz

## JAN LAUTERBACH

NIKLOWE i STALOWE 143 Marszałkowska 143.

Dawniej Długa **L. M. LILPOP** od r. 1786  
Senatorska nr 496 róg Miodowej, poleca wielki wybór zegarków kieszonkowych, stołowych, ściennych i podróżnych. Ceny niskie, gwarancja 2-letnia. 1454r

2 Zakład leczniczy hydropatyczno-pneumatyczny d-rów *Dobrzyńskiego i Fritschego*. Oboźna nr 5. Leczenie ściśnionem powietrzem elektrycznością, masażem, kąpielami igliwymi mineralnymi i parowymi, hydropatją, inhalacjami etc

— **Dr Władysław Bruner** powrócił, przyjmuje od 4-ej do 6-ej. Zielna 27. 1638r

## M. MANKIELEWICZ

Warszawa **Gmach Teatru**  
pod filarami. 1643r

Dr **E. Orłowski** powrócił z Berlina. Ulica Długa 8a. 4416

## OD KASZLU.

uznane przez cierpiących oryginalne karmelki szlachetno-kwiatowe **J. Szczutowskiego**. Wyłączna sprzedaż u **W. Czerskiego** Nowy-Świat nr 58. 4269

## „ZŁOTY UL“

udziela w grudniu na pierniki paczkowe **15% rabatu.**

1) Nowy-Świat nr 7 (przy fabryce),  
2) Pałac handlowy Towarzystwa akcyjnego „K. Scheibler” Trebacka nr 4—i  
3) Niecała nr 1 (dom Hr. L. Krasieńskiego). 4348

Dr **Lapowski**

Choroby *weneryczne i skóry*. Marszałkowska 108 (Chmielna 37). Od 4—7 p. p. 4132

## NA GWIAZDKĘ

Obrazy, akwarele, szkice od 10 rs. Arcydziela malarzy francuzkich w kopjach artystów krajowych. Mnóstwo podarków na gwiazdkę.

**Franciszek Reinstein.**

4451

Miodowo 6.

## Bank Dyskontowy Warszawski

podaje do wiadomości, że w wigilję świąt Bożego Narodzenia, to jest w środę dnia 24-go grudnia r. b., czynności Banku tylko do godziny 12-ej w południe załatwiane będą. (4443r)

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— **Arta.**—Naprawdę z niecierpliwością listu Twojego wyglądam i dlatego mój dziś dopiero wysyłam. Czy się to godzi taką przykrość sprawiać. Smutno i tęskno mi tu nie do opisania. Wynagrodzisz chyba długim do domu listem. Cały myślą tylko przy Tobie.—Tu. 4481

— **N. A.**—Wszelka wiadomość szczerą mi robi przyjemność i zawsze o takową proszę. Życzenia dobrych świąt i dobrego coraz lepszego roku. (4480) Povera.

— **Do Alfonsa X.**—Czekać będę we wtorek o 10 i pół rano w bardzo ważnym interesie. Proszę mi nie odmówić. (4493) Zakochana.

— **O. P.**—Dzięki za pierwszą choć bolesną wiadomość... Jadę na miejsce 13-go stycznia, błagam, bądź w S... jak wiadomo i donieś odwrotnie. Życ—to walczyc, a w walce i życiu siłą i dźwignią — to związek—to miłość...—X. Z. Ł. (4490)

Księgarnia Gebethnera i Wolffa

poleca następujące dzieła

## Stanisława Bełzy: Holandja.

wydanie wykwiłtne. Stron 416.  
Z ryciną kolorowaną według rysunku Kostrzewskiego.

CENA:

Bez oprawy . . . . . rs. 1 kop. 80.  
W ozdobnej oprawie . . . rs. 2.

## Odgłosy Szkocji.

Z 9 drzeworytami. Stron 311.

CENA:

Bez oprawy . . . . . rs. 1 kop. 50.  
W ozdobnej oprawie . . . rs. 1 kop. 70.  
Dostać można w każdej księgarni w kraju zagranicą. 1510

## NA GWIAZDKĘ!

Grzebień dla lalek i szpilki.

Rymarska Nr 3,  
Skład Wyrobów Różnych. 1709

## Wina Węgierskie i Krymskie

raz analizowany jako prawdziwy wyrób z wina i przez powagi lekarskie zalecany.



przez filoxerę, tworzy się ze spirytusu kartoflanego. 614R

**Lepszy**  
na cele lecznicze niż francuskie Koniaki, z których największą część z powodu wyniszczenia winnic przez filoxerę, tworzy się ze spirytusu kartoflanego. 614R

**Tańszy.** gdyż nie ciąży na takowym wy-sokie cło i transport około 2 rs. od butelki, otrzymać można wyłącznie w Składzie Win

## Braci Kempnerów, Długa nr 5.

Cena: 1/1 but. rs. 1.50, 1/2 kop. 80 1/4 kop. 40. gatunek wyższy 1/1 but. rs. 2.50 1/2 b. rs. 1.25 Skrzynki po 6 butelek, wysyłają się do wszystkich St. Dr. Zel. franco w Królestwie i Zachodnich guberniach Cesarstwa po rs. 9.

## PRENUMERATA PISM

perjodycznych, krajowych i zagranicznych

**na r. 1891**

w KSIĘGARNI i SKŁADZIE NUT

**E. WENDE i Spółki,**

Krakowskie-Przedmieście Nr 9.

Katalogi bezpłatnie. 2109r

## WIELKI WYBÓR:

Pięknych Albumów do zapisywania poezyj.

Teczek na biurko składanych.

Przyborów malarskich.

Kałamarzy podróżnych.

Płócien malarskich.

Poleca Skład Papieru, wszelkich Mate-

riatów Piśmiennych, Rysunkowych

oraz Malarskich 2143R

## ST. WINIARSKIEGO,

Nowy-Świat 58, w Warszawie.

PRAKTYCZNY

## Kalendarz Biurkowy na 1891 r.

nakładem Składu Papieru

## St. Winiarskiego

w Warszawie, Nowy-Świat Nr 58,

wyszedł i jest do nabycia we wszystkich

znacniejszych składach papieru i księ-

garniach. 1933R

Cena ogzemplarza rs. 1.50.

## A. W. WILCZEWSKI,

Nowy-Świat 57,

poleca w Wielkim Wyborze

Trykotowe Kaftaniki, Kaleso-

ny, również Skarpetki i Poń-

czochy wełniane, bawełniane

i fil d'Ecosse. 1990R

Ceny najniższe, ściśle stałe.



TIMBRES-POSTE  
pour COLLECTIONS

**J. DELZENNE**

43, R. de Bourgogne, Paris

Prix-Courant gratis et franco 2106r

## TANIA BIŻUTERIA

złota i srebrna, nowa i używana.

**HENRYK JUWILER,**

2075R 61 Nowy-Świat, mieszk. 15.

## Futro meżkie

elkami podbite, mało używane do sprzeda-nia za niską cenę.—Oboźna Nr 7, mie-szkania 23. 2162R







FRANCUZKIE KNOTKI DO LAMPEK.

## Skład M. Maszkow

Krakowskie-Przedmieście 23,  
poleca:

Herbatę świeżą i aromatyczną od 1.20 do 4 rs. za funt, Samowary tombakowe i mosiężne z najcelniejszych tuskich fabryk, Tace tombakowe, mosiężne i lakierowane, Miseczki, Czajniki, Maszynki do kawy, Noże stołowe, Szczoty, Miednice i t. p.

Wybór znaczny. Ceny bardzo umiarkowane.

FRANCUZKIE KNOTKI DO LAMPEK.



HURTOWNIE I DETALICZNIE.

HURTOWNIE I DETALICZNIE.

PIERWSZA WARSZAWSKA  
Piekarnia Mechaniczna

Leszno № 46, 1699

również jak lat zeszłych przy nadchodzących Świątach Bożego Narodzenia wypiekać będzie w gatunkach wyborowych z najpiękniejszej mąki własnych młynów parowych. Struclę postne, maślane, przekładane masą orzechową i migdałową. Dostawą tego wypieku zaopatrywane będą własne sklepy.



## OGŁOSZENIE.

## Warszawski Kantor Banku Państwa

podaje do powszechnej wiadomości, że w dniu 18 (30) Grudnia r. b., odbędzie się w Zarządzie tegoż Kantoru o godz. 12 w południe, licytacja na dostawę Drzewa Sosnowego i Brzozowego, na opał gmachów bankowych.

Warunki licytacyjne przejrzeć można w Kancelarii Kantoru w dni biurowe, przyczem nadmieniam się, że do licytacji mogą przystępować tylko osoby, posiadające świadectwa handlowe 1-ej i 2-ej gildji i dowody takowe winny być przedstawione w dniu licytacji.

TANIOŚĆ! CZYSTOŚĆ! AKURATNOŚĆ!

## TANIA SPIŻARNIA

Krucza 38, róg Żórawiej, Krucza 38,  
Nowo-otworzona na sposób zagraniczny  
poleca:

## Wyroby surowe:

Kotlety cielęce . . . . .	1 funt 25 kop.
" baranie . . . . .	1 funt 30 "
" wieprzowe . . . . .	1 funt 20 "
Snyce . . . . .	1 funt 25 "
Polędwicy . . . . .	1 funt 25 "
Belszyk z polędwicy . . . . .	1 funt 40 "
Rumszyk . . . . .	1 funt 30 "
Mięso siekane wołowe, cielęce, wieprzowe . . . . .	1 funt 20 "

1733

## Wyroby pieczone i gotowane:

Pieczeń wołowa . . . . .	1 funt 35 kop.
" cielęca . . . . .	1 funt 40 "
Rozbaf . . . . .	1 funt 40 "
Sztufada . . . . .	1 funt 35 "
Schab . . . . .	1 funt 30 "
Kotlety wszelkie, sztuka . . . . .	15 "
Nogi w galarecie . . . . .	1 funt 20 "
Bigos hultajski . . . . .	1 funt 15 "
Pasztety . . . . .	1 funt 75 "
Galantyny . . . . .	1 funt 75 "
Ryby w auszpiku . . . . .	1 funt 35 "
Ryby w majonezie . . . . .	1 funt "

## ! Wyborowe Wędliny!

Przyjmuje wszelkie obstalunki do domów, — wchodzące w zakres massarstwa i kucharstwa, podług życzenia i w żądanej ilości.

Krucza 38 róg Żórawiej.

MIECZYŚLAW.

## Na Gwiazdkę!

Na nadchodzące Święta, jako odpowiedni prezent Kanarki z gór Harcu, bardzo ładnie śpiewające w dzień i przy świetle, Papugi szare i zielone gadające, Kakadu, Kardynały, Inseparables i amerykańskie malutkie Ptaki, oraz złote i srebrne Rybki, Akwarja i przybory do tegoż i Muszle salonskie, poleca. — Nowo-Senatorska № 7.

ERNEST PESZEL.



1643

## SPRZEDAŻE.

W dniu 2 (14) Stycznia 1891 r., sprzedaż zostanie w drodze działów, w III Wydziale Sądu Okręgowego Warszawskiego trzy nieruchomości należące do spadku po s. p. Janie Feliksie Wróblewskim, położone w Warszawie, przy ulicach: Kapitulnej i Nowolipkach, oznaczone N. N. hipoteki: 538, 2396/7A i 2398 A. — Bliższe wiadomości w Kancelarii Komornika Sądowego Orłowa, (Pańska № 28).

1645

Plac św. Aleksandra № 7.  
Ceny b. przystępne.Plac św. Aleksandra № 7.  
Ceny b. przystępne.Skład Win i Delikatesów  
KONSTANTEGO GRABICKIEGO

DAWNIEJ

L. KRUPSKI,

Plac św. Aleksandra Nr 7.

poleca Wina Węgierskie wystale, Francuzkie Białe i Czerwone, Oryginalne wina Szampańskie pierwszych marek, Wina Kaukaskie i Krymskie, Ks. Dżordzadze, Russkie Szampańskie Claret, Koniaki J. et F. Martell, Bar-nett i Filis, Romy, Likierzy zagraniczne Chartreuse, Benedyktyn, Marji Brisard i inne, Sliwowiec z 1840 r., Wódki rozmaite i Angielskie gorzkie, Wódki Russkie firm: Popowa, Koszelewa, Wolschmitha, Wódki miejscowych pierwszorzędnych dystrylarni, Porter oryginalny Angielski, Piwo z najlepszych Warszawskich browarów, Towary wyborowe kolonialne, Bakalie świeże, Oliwę Nicejską, Sardynki Philippa, Sery Litewskie, oryginalny ser szwajcarski Parmezan, Roquefort, Jabłka Krymskie, owoce suszone oraz wszelkie inne towary wchodzące w zakres sprzedaży Win i Delikatesów wyższych gatunków. Cukier po cenach fabrycznych. — Sprzedaż hurtowa i detaliczna. 1734

Ceny bardzo przystępne.

Fabryka Gorsetów  
„AU BON MARCHÉ”

Miodowa

FILJA w  
Wiener Strasse  
poleca wielki  
tów w różnych  
kolorach po ce-Na prowincję fa-  
stalunki za zalicz-

2023R

Nr 6.

BUDA-PESZCIE

X 9.

wybór Gorse-  
gatunkach i  
nach zniżonych.bryka wysyła ob-  
lity pocztową.

Z uszanowaniem

„Au bon Marché.”

KALOSZE Russko-Amerykańskiej Manufaktury gumowej.  
WYROBY GUMOWE techniczne, chirurgiczne, płótna gu-  
mowane etc.

CERATA. Obrusy, Chodniki, Dywany cęratowa  
WYZYMACZKI oryginalne amerykańskie.

Rymarska 12, dom Br. Lesser.

1567R

Ch. Lurie &amp; S. Gurjan.

Nowo wypuszczone Papierosy niesklejane

ALBA  
i MARS,w cenie 10 kop. za 10 sztuk,  
oraz dawniejsze znakomicie ulepszone papierosy

## NORMA,

Niesklejane Nr 7, Nr 10 i Nr 11,

poleca FABRYKA TABACZNA

## BRACI POLAKIEWICZ.

UWAGA. Tytoń turecki, z którego powyższe gatunki papiero-  
sów są wyrobione, pochodzi ze zbioru r. 1889, który, jak wia-  
domo, pod względem dobroci należy do najpomysłniejszych w o-  
statniem dziesięcioleciu.

2020R

## Skradziono

4 konie gniade 15 Grudnia r. b. wartości  
500 rs., 2 klacze 6 lat, jedna z nich z białe-  
mi nogami, 2 walachy 5 lat, jeden walach  
okaleczony na prawej przedniej łopacie. Kto  
da wiadomość właścicielowi, otrzyma 50  
rubli nagrody. — Adres: Pierkowiec p.  
Zgierz.

2158r

## WINO RUSSKIE

naturalne, w najtańszych cenach, poleca

J. Szwarzman,

Nalewki № 35

1603



# UWAGA!! BACZNOŚĆ!!

## GŁÓWNY SKŁAD

### Oryginalnego Piwa i Porteru Rygskiego

przy ulicy Miodowej Nr 3,

POLECA:

Jedyny, najlepszy i wystawy Porter Rygski  
firmy Dr. A. BUENGNER w Rydze.

Uprasza się Szan. Publiczność o zwracanie baczej uwagi na etykietę i kapsel, zaopatrzone *Herbem Państwa*, gdyż tylko wtedy czas za oryginalność i *dobroć gwarantować można*.

Nabyć można w główniejszych handlach win, restauracjach i składach wódek w Warszawie i na prowincji. 2113R

Najwytworniejsze WINA SZAMPAŃSKIE  
z DOMU  
**de St. Marceaux & Comp.**

W REIMS,

Najwytworniejsze Koniaki

tak pod względem smaku, jak i własności leczniczych,  
sprowadzane w butelkach z domu

**J. & F. MARTELL**

W COGNACU.

SLYNNE ze SWEJ DOBROCI

**Likiery Holenderskie**

z DOMU

**WIJNAND FOCKING,**

W AMSTERDAMIE.

Dom założony w roku 1679-ym.

Wytwórny Likier

**MARASCHINO di ZARA**

z Domu

**Girolamo Luxardo**

1724

w Zara.

Sprzedaż we wszystkich pierwszorzędnym Składach Win i Spirytualij w Królestwie Polskim i Cesarstwie Russkiem.

Reprezentant: A. Wołkowski, Warszawa.

W MAGAZYNIE  
**ALFREDA ORTHWEIN,**  
ulica Czysta Nr 8,  
Wielki wybór ZABAWEK, LALEK  
paryżskich, oraz wiele galanterij i przedmiotów do domowego użytku  
odpowiednich na GWIAZDKĘ. 2130R

Najwyżej zatwierdzone Akcyjne Towarzystwo  
pod firmą

Złoty medal  
Paryż 1889 r.

„St.-Petersburskie Laboratorium Chemiczne“  
Izmajłowski prospekt № 27, w St.-Petersburgu.

Polecają się

**PERFUMY**

wyższych własności.

Perski Bez, Białe Heliotrop, Konwalia, Lilja Blau-Ess-bukiet i Ess-Fiolet, Iksora Breoni, Bukiet Cesarzowej, Zokey-Club, Oponax, Szampaka.—Niezamieniony Bukiet (BOUQUET SANS PAREIL), Bukiet Gwóźdź (Bouquet Clou).

Perfumy wyrobu St.-Petersb. Labor. Chemicznego, mają przyjemny zapach i długo zachowują się.

Przy kupnie zwracać uwagę na markę fabryczną przy tem oznaczoną i zadać autentyczności firmy. 1920r

„St.-Petersburskie Laboratorium Chemiczne.“

Wyroby „St.-Petersb. Labor. Chemicznego“ sprzedają się w znanych sprzedawców perfumeryjnych towarów i w magazynach aptecznych.

# AJENCJA

HANDLOWA

W. Trzyniszewski i S-ka,

POLECA:

**Herbatę Chińską**, sprowadzaną nowego zbioru, w opakowaniu pod własną firmą, odznaczającą się wybornym smakiem i aromatem.

po cenie za 1 1/2 rs. 2

1/2 1/2 rs. 1

1/4 1/4 kop. 10

1/8 1/8 kop. 25

**Kawior Astrachański** gruboziarnisty, otrzymany wprost z Astrachania, świeży i prasowany w najwyższych gatunkach po cenach umiarkowanych.

**Sery J. O. Księcia E. Lubomirskiego i S-ki**, jako wyjątkowa reprezentacja i główny skład.

Jedyna fabryka w kraju wyrabiająca **Sery twarde, miękkie, tłuste i desery**, na sposób zagraniczny, wyrównywane w smaku renomowanym granicznym.

Sprzedaż powyższych artykułów odbywa się w naszym kantorze w Warszawie, przy ul. Senatorskiej № 8 (w podwórzu na dole wprost bramy) oraz w handlach kolonijnych tu i na prowincji Królestwa Polskiego.

Zamówienia z prowincji uskutecznią się natychmiast.

P.F. Handlującym odpowiedni rabat.

Pożyteczny i wszędzie mile widziany przedmiot  
podarunkowy na **GWIAZDKĘ**, stanowią

**Wszelkie wyroby**

z prawdziwego **LINOLEUM**

wyrobu Towarzystwa „Prowodnik” w Rydze.

GŁÓWNY SKŁAD w WARSZAWIE:

**OLSZEWICZ & KERN**, Królewska 16.

Następnie w składach fabrycznych firm warszawskich:

**Seweryn Mazur i S-ka**, Plac Teatralny obok Ratusza.

**J. Franaszek**, Krakowskie-Przedmieście 15.

**Antoni Pech i S-ka**, Nowo-Miodowa.

Oprócz tego:

2148R

w LUBLINIE u **A. W. Hildebrand i S-ka**.

w ŁODZI u **Stamirowski i S-ka**, ulica Piotrkowska.

Koszulki, Kalesony, Skarpetki i Pończochy wełniane, bawełniane, fil d'Ecosse i jedwabne oraz Koszulki Crêpe de santé, w dużym wyborze, **po cenach umiarkowanych**,

poleca Specjalny Magazyn Bielizny

**L. GAŁKOWSKIEGO w Warszawie,**

Marszałkowska Nr 131.

1600



PAROWA FABRYKA

**Octu Zbożowego**

W WARSZAWIE,

Przedokopowa № 36 (róg Nowowiejskiej),

Telefonu № 456.

poleca **Ocet** w różnych gatunkach, najzdrowszy, najtańszy i najodpowiedniejszy do wszelkich przypraw kuchennych, jak również do konserw i marynat. Nabyć można w Fabryce i we wszystkich sklepach korzennych i spożywczych w Warszawie i na prowincji. 1947R

Najpierwsza w kraju

**FABRYKA PIERNIKÓW**

bo egzystująca od 1823 r.

**A. WITTCHEN,**

przy ulicy Przechodniej Nr 1 nowy,

poleca się Szan. Publiczności ze znacznym wyborem znanych ze swej dobroci **Pierników**.

Kupującym w większej ilości udziela się odpowiedni rabat.



Jak lat zeszłych tak i obecnie mamy na składzie  
**Kilkadziesiąt tysięcy butelek prawdziwych Win węgierskich**

w cenie od **rs. 1** za butelkę, które polecamy Sz. Publiczności na nadchodzące Święta.

Wina wzmiankowane zakupione zostały przez nas osobiście w Węgrzech, wprost od producentów, wskutek czego jesteśmy w możności zadowolić Szanowną Publiczność pod każdym względem.—Polecamy również **po cenach możliwie niskich** wszelkie gatunki **Win Bordskich, Szampańskich, Hiszpańskich, Koniaków i Likierów** oryginalnych sprowadzanych od pierwszorzędnym firm zagranicznych, oraz prawdziwe **Cygara Hawańskie**.

**Simon i Stecki,**

DOSTAWCY DWORU JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOĆCI,

w WARSZAWIE, Krakowskie-Przedmieście № 38

FILJE: Nowy-Swiat № 13, Elekoralna № 5.

2033R



**MAGAZYN FRANCUSKI, ul. hr. BERGA Nr 8,**  
 blisko Mazowieckiej, poleca w największym wyborze od cen najtańszych 1619  
**ZABAWKI i GRY GIMNASTYCZNE**  
 zagraniczne i krajowe wszelkiego rodzaju, Gry cierpliwości tak  
 zwane Casse-Tête, Gry towarzyskie nauczające i inne, Przybory  
 do Kotyljona, Bonbonierki à Surprises, Ozdoby na Choinki itd.



**SKŁAD NATURALNYCH  
 WIN**  
 z własnych winnic  
**M. ROSTOMOWA,**  
 Miodowa Nr. 4, w Warszawie.  
 Kupującym większą partję odstępuje się rabat.  
 2000R

**Skład Szkła, Kryształów, Porcelany,  
 Fajansu, Majoliki, oraz Szyb do okien,**  
**JÓZEFA PETRYCH,**  
 przy rogu ulic Rymskiej i Senatorskiej Nr 2,  
 dom Hr. Przedzieckiego,  
 zaopatrzony w znaczny wybór towarów z fabryk zagranicznych i krajowych, po cenach bardzo umiarkowanych. 2135R  
 Posiada przeto bardzo wiele artykułów pięknych, praktycznych,  
 a **niedrogich**, na podarki kolendowe.



**PIEKARNIA NOWA**  
 Aleksandra Łapińskiego,



przy ulicy Nowy-Świat Nr 68,  
 wprost Świętokrzyskiej.

Jak lat poprzednich tak i na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia, Piekarnia Nowa przygotowuje różne pieczywa i ciasta cukiernicze, jak Pierniki, Struclę postną, maślane i przekładane różnymi massami owocowymi. Staraniem będzie właściciela, aby powyższymi wyrobami zaopatrzyć nie tylko sklepy główne przy piekarni, ale i wszystkie filje w mieście egzystujące; aby jednak nikt nie doznał zawodu, ostrzega się, iżby w filjach nie robić zamówień, a tylko to co jest w sklepie nabywać. Gdyby jednak ktoś pragnął posiadać szczególnego kształtu, smaku i wielkości pieczywo cukiernicze, to takowe tylko w sklepie głównym zamówić raczy. 1716

## OGŁOSZENIE. Rada Miejska m. Białegostoku

zawiadamia niniejszem, iż w dniu 17 (29) Grudnia roku bieżącego, o godzinie 12-iej w południe w sali posiedzeń tejże Rady odbędzie się licytacja i po trzech dniach reicytacja na sześciolatnie wydzierżawienie budynku miejskiego, przeznaczonego na bufet, znajdujący się w lesie pod nazwaniem „Zwierzyniec”. (Gaj jodlowych i sosnowych drzew, dotykający do samego miasta, miejsce letnich spacerów publiczności).

Rada Miejska powyżej wymieniona uprasza osoby pragnące wydzierżawić ów budynek, ażeby przybyć raczyli w oznaczonym czasie do Rady z wadium, dającym dostateczną rękojmię wypełnienia zobowiązania. Nadmieniam, iż budynek takowy został odbudowany trzy lata temu. Poprzedni dzierżawca płacił rs. 600 rocznej dzierżawy; obecnie byłoby do życzenia mieć dzierżawcę bardziej dostatecznego i fachowego restauratora. Szczegółowe wiadomości zawiarte są w warunkach, które mogą być przeglądane codziennie w Biurze Rady m. Białegostoku. 2161—r

## PIERWSZA PAROWA FABRYKA CZEKOŁADY I CUKRÓW DESEROWYCH J. JANOWSKI & Co

Grzybowska Nr. 55.—Telefonu Nr. 121.

poleca Szanownej Publiczności i PP. Kupecom na nadchodzące **ŚWIĘTA** Fruits glacés od 50 kop. za funt, Marcepany królewieckie i lubeckie, Owoce marcepanowe, Masę orzechową (Grillage), Pierniki, Cykatę oraz Czekoladę w tabliczkach i proszku, Cacao, Cukry deserowe, Praliny wyborowe i Przybory do choinek.

Wyroby nasze nabywać można w fabryce; Grzybowska Nr 55, w filjach naszych: Elekoralna Nr 13, Senatorska Nr 11, Marszałkowska Nr 151, oraz w znaczniejszych cukierniach i handlach towarów kolonialnych w Warszawie i na prowincji.

UWAGA. Kupującym w filjach naszych pierników za rubla dodajemy 20% w towarze.

Pp. Cukiernikom polecamy nasze wyborowe Cacao w blokach i Couverture po bardzo przystępnych cenach. 2016

## L. i C. Hardtmuth.

Wierzbowa Nr 6.

**WYPRZEDAŻ**

towarów wysortowanych, a mianowicie:  
 wyrobów majolikowych, terra-cottowych, porcelanowych i szklanych  
 oraz Scyzoryków i Brzytew! 2117R

po cenach znacznie zniżonych!

### Nauka i wychowanie.

Adres: Kaucjonowane biuro nauczycielskie  
 A. Walerji Max, Kotzebue 2, od Nowego  
 Roku Kotzebue 4, rekomenduje nauczycieli,  
 nauczycieli, bony. 35726

Adres. Pona niemieka, froeblowka, z dobrą  
 muzyką, jest do umieszczenia. Biuro na-  
 uczycielskie Sikorskiej, Niecała 12. 3650r

Buchhalterji wyucza nauczyciel specjalista,  
 Gustaw Chwat, autor „Buchhalterji dla sa-  
 mouków” (całość rubla). Niecała 4. 36685

Jak pisać ćwiczenia—uczy systematycznie  
 student uniwersytetu, specjalnie zajmują-  
 cy się ruską literaturą. Uczni i uczennice ni-  
 żej kl. 5-iej nie przyjmują. Złota 25, mieszka-  
 nia 26, 5—8 wiecz. 35852

Konwersacja 2 rs. francuska, niemiecka,  
 Angielska. 3 Miodowa. oficya 25. 34483

Pedagog doświadczony, z wyższem wy-  
 kształceniem, potrzebny zaraz na prowincję.  
 Królewska 33, mieszkania 4, od 2—4 po  
 południu. — Nauczyciele elementarni—wychowawcy  
 zdolni i doświadczeni, mający prawo nauczania,  
 z dobrymi świadectwami i poważną rekomendacją,  
 potrzebni zaraz na prowincję. Królewska 33,  
 mieszkania 4, od 2—4 po południu. 3881r

Potrzebna szwajcarka z dobrym akcentem,  
 zaraz na wyjazd. Zgłosić się: Wspólna 32,  
 mieszkania 2. 36162

Student uniwersytetu udziela lekcji i w ciągu  
 wakacji zimowych. Ulica Elekoralna 29—3. 3660r

Student uniwersyte u udziela lekcji i w czasie  
 wakacji zimowych. Oferty przyjmują cukiernia  
 na Chłodnej 8. 3659r

### Doniesienia osobiste.

Dla „Blondynki 20” oferta na pocztę do o-  
 debrania za okazaniem kwitu anonsowego. 36195  
 Szatyn 28.

Dla Pani Wandy list na pocztę. 36238

Dla M. W. list na pocztę. 36237

List dla „Henryki” na pocztę. 36229

### Posady i prace.

Człowiek samodzielny, b. prokurent jednej  
 z tutejszych instytucji, 37d. średniego wieku,  
 zdolny korespondent, znający języki polski,  
 ruski, niemiecki, francuski, angielski oraz buchalterję  
 włoską, obznajmiony z galeryami agenturą, ogniwą,  
 bankierską, cukrową i t. d., posiadający referencje  
 pierwszorzędne, poszukuje odpowiedniej posady.  
 Reflektanci zechcą oferty łaskawie nadesłać do  
 Kurjera dla W.A. 3604r

### Handel Win i Towarów kolonialnych

**A. ROESLER & Co.**

Elekoralna Nr 1,

poleca Wina Węgierskie wytrawne i słodkie, od 4 rs. za garniec  
 oraz staro Maślacz, Małagę bardzo starą, Wina Francuskie białe i czerwone.  
 Koniaki najpiękniejszych firm zagranicznych, Śliwowiec, Porter i Piwo angielskie,  
 Makrele, Apetite Heringe, Śliwki węgierskie i francuskie, Bakalie po 35 kop.

Codziennie **ŚNIADANIA i KOLACJE**, a w Niedziele i Czwartki  
**FLAKI GARNUSZKOWE.** 2150R

ozakładu fotograficznego dawniej Kost-  
 Łka Muler, Krakowskie-Przedmieście 40,  
 potrzebny uczeń do kopjarni. 36151

Książki i kartki meldunkowe sporządzam i  
 przepisuję. Oferty proszę składać w Kurjerze  
 pod lit. S. J. 35980

Mężczyzna średnich lat, znający czynności  
 składów spirytusu i prowadzenia ksiąg ak-  
 kcyznych, poszukuje miejsca w Warszawie  
 lub na prowincji. Oferty: Kurjer „Polako-  
 wi.” 36152

Na wieś potrzebna od Nowego Roku go-  
 spodyni młoda, umiejąca doskonale gotować  
 i prasować. Oferty składać w Kurjerze pod  
 wyrazem „Wieś.” 36244

Osoba młoda, inteligentna, znająca rachun-  
 kowość i języki, z ładnym charakterem pi-  
 sma, poszukuje posady kasjerki. Oferty: kan-  
 tor Kurjera pod „Posada.” 36188

Potrzebna osoba wiekowa do zajęcia się go-  
 spodarstwem domowym za niewielkie wynagrodzenie.  
 Wiadomość: Praga, Targowa 41, m. 14. 36076

Potrzebna prasowaczka dozorująca w pral-  
 ni. Żorawia 12, m. 8. 35917

Potrzebna zaraz zdolna pończoszarka ma-  
 szynistka. Aleje Jerozolimskie 82, miesz-  
 kania 11. 3651r

Panny uzdolnione maszynistki i podręczne  
 do bielizny damskiej, męskiej i do drobia-  
 zgów potrzebne od 1-go stycznia. Uczennice  
 przyjmują się. Nowy-Świat 36, m. 10, w  
 oficynie. 3674r

Potrzebny numerowy do kąpieli pierwszo-  
 rzędnych, obznajmiony z temi i z dobrymi  
 świadectwami, Włodzimierska 19, u szwa-  
 cara. 36225

Potrzebne zaraz panny do przybrania stani-  
 ków trykotowych. Fabryka trykotów, Prze-  
 jazd 9. 36241

Potrzebni są ajenci do fabryki krawatów.—  
 Dobra 63, m. 17. 36233

Potrzebna panna służąca na wieś, umiejąca  
 szyc na maszynie i ładnie prasować. Wi-  
 adomość: Żelazna 28—2, od 10—12-iej. 36104

Posady buchaltera lub pomocnika buchaltera,  
 poszukuje od Nowego Roku młody  
 człowiek, z wykształceniem gimnazjalnem,  
 posiadający język polski, ruski, niemiecki i  
 buchalterję. Wiadomość, Dzika 5, u p.  
 Stapf. 3649r

Prządca lub ekonom, lub też praktykant go-  
 spodarski, kawaler, który był w dobrych  
 gospodarstwach, z pewną rekomendacją, może  
 być zaraz przyjęty. Dokładny opis życia,  
 własnoręcznie napisany, nadesłać do P. Knaap  
 w Radzimiowicach, poczta Strzegowo, powiat  
 miawski. 35506



**Szukam posady w Warszawie** pełnomocnika, złożę gotowizną kaucji 5.000. Oferty: Kurjer dla „Adolfa.” 36081

**Urządźnik drogi wiedeńskiej**, poszukuje urzędu większego domu w bliskości tejże, ma 16-letnią praktykę, poważne rekomendacje, włada czterema językami. Złota 2, mieszkania 11. 35901

**Wózny** dobrze piszący, mogący inkasować należności biurowe, z kaucją w gotówce rs. 500, potrzebny od Nowego Roku. Zielna 42, kantor, 11 zrana. 35969

### Kupno i sprzedaż.

**Adres: Herman i Grossman**, 16 Mazowiecka. Fortepiany, organy. Sprzedaż ratami, wynajem. 2870r

**A) Wachlarze** przesłane od 40 kop. Leszno 41, J. Lukrec. 35858

**Adres** malarni oraz najtańszego w Warszawie sklepu porcelany i fajansu. Bracka 20, Ryszard Fijałkowski. 1185r

**Adres** malarni i najtańszego w Warszawie sklepu porcelany St. Mioduszeńskiego, ul. Szpitalna 10. 3319r

**Antyki** mebelki damskie do sprzedania. Długa 5, m. 7. 36031

**A) Wielki transport** zwierzęcy i drobiu tuczonego nadszedł na Chmielną 15. 36234

**Czysta 2.** Materace higieniczne z welny Gosińskiej. Dziecinne 2,80, 3,50, 4, normalne stopniowo rubla wyżej.—Wrońskiego, wystawa za kratą. 35659

**Do sprzedania** szafy, bufet zagraniczny, kozetki, lampy, rozmaite drobne rzeczy do ozdoby buduaru, stoliki fantazyjne, fortepiany. Wiejska 11, wiadomość u stróża. 36117

**Do sprzedania** dolman syberyjski zimowy, brązowy, ubierany pluszem, za rs. 12, łóżeczko dziecięce za rs. 5, kosz duży podróżny rs. 3, parę obrazów, oleodruków kolorowanych, sprzęty kuchenne. Krakowskie-Przedmieście 6, 1-sze piętro, lewa strona. 35827

**Do sprzedania** dwa fasony, wiadomość w kuźni angielskiej, Chmielna 18.—R. Chapman. 35674

**Dzwono** opałowe sprzedaje się w składzie przy ulicy Pawiej 44 po rs. 12 za sażeń, a w większych partjach po rs. 11 za sażeń na kole. 36034

**Futra** dwa, szopy i skunksy, w dobrym stanie, na wysoki wzrost, do sprzedania. Nowolipki 32, stróż wskaże, od 11-ej do 3-ej. Tamże garderoba męska. 34818

**Fortepian** Kralla-Seidlera za rs. 240 do sprzedania. Długa 25, lombard. 36224

**Fabryka** mebli giętych Rogów, Wąski Dunaj 20, róg Podwala, poleca meble w różnych fasonach oraz dziecięce meble na gwiazdkę, bardzo praktyczne i trwałe, co najważniejsze, że bardzo tanio. 36065

**Fortepian** wiedeński dobry rs. 200. Twarda 7, m. 31. 36202

**Fortepiany**, pianina, sprzedaż, wynajem, reparaacje, strojenia przyjmuje Karwowski, Biała 6. 35691

**Fortepian** koncertowy używany za 250 rs. Ul. Zgoda 3, m. 13. 36067

**Fortepian** prawie nowy do sprzedania. Zórawia 43, m. 26. 36109

**Fabryki** własnej sukna kory poleca A. Rudowski, Marszałkowska 151. 471r

**Jest** do sprzedania bardzo mało używana kareta i powóz. Wiadomość: Senatorska 42, u sądu domu. 35983

**Kasy** ogniotrwałe 25%, tańsze od innych Kencników. Ul. Marszałkowska 125, Sikorski. 32376

**Kasy** ogniotrwałe najtańsze i najlepsze u R. Bohtego, Nowy-Swiat 34. 570r

**Meble** za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biuro, szeslongi, firanki. Chmielna 37, m. 30, przy rogu Marszałkowskiej. 36203

**Meble** używane do sprzedania. Chmielna 56, m. 13. 35308

**Meble** tanio, garnitur czarny, orzechowy, motomana, szafy, komody, łóżka, kredens, krzesła, stoły, szafki. Mokotowska 59, przy Placu Aleksandra, stróż wskaże. 3553r

**Maszyny** do szycia wszelkich systemów przyjmuje do reparaacji mechanik Frankowski, Nowy-Swiat 61. 36216

**Meble** po zwinieciu magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kredensy i inne za bezcen. Świętokrzyska 16, m. 13, w bramie na lewo. 36201

**Meble**, garnitury, otomany, szeslongi, sofy, szafy, komody, łóżka, biurka i inne po niepraktykowanie niskich cenach. Krakowskie-Przedm. 10, m. 6, wprost św. Krzyża. 36209

**Marek** pocztowych kolekcja większa. 5—7 wieczorem. Wielka 45—24. 35567

**Meble** za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biuro, szeslong, firanki. Złota 3, róg Zgody, czwarty dom od Marszałkowskiej, mieszkania 4. 36239

**Mopsy** szczeniata czystej rasy, przeliskane, sprzedaje. Krucza 35, m. 4, Front. 36047

**Meble** nowe rozmaite trwałej roboty, tanio sprzedaje Makow, Solna 9. 35787

**Na święta** najlepszy z miodów „Trojnik” pana Zagłoby” od 60 kop. butelka u Ignatowicza, Widok 13. 3668r

**Na podarki** gwiazdkowe: latarnie magiczne, stereoskopy, kalejdoskopy, lornetki, termometry, okulary i t. p., poleca optyk Frankowski. Nowy-Swiat 61. 26215

**Cet** zbożowy sprzedaje się detalnie po cenach fabrycznych w sklepie dystrybucyjno-spożywczym. Miodowa 14, obok cerkwi. 35596

**Otomana** do sprzedania dobrej roboty. Miodowa 19, m. 1, prawa oficyna. 36236

**Okrycie** „Frape” czarne na puchu, na osobę wysokiego wzrostu, na atlasowej podszewce, w zupełnie dobrym stanie. Wiadomość w Sali Licytacyjnej, ulica Królewska obok Gieldy. 36230

**Otomana** 24 rs., szeslong 14. Hoża 38, m. 22. 36228

**Pianina** dobre, ton silny, śpiewny, do sprzedania i wynajęcia u Jana Dütz, Elektoralna 6. 35068

**Potrzebne** są partytury operetkowe, kto posiada, może się zgłosić na Długą 28, mieszkania 14, od 12—4-ej. 36167

**Pianino** czarne, nowe, zagraniczne, konstrukcji amerykańskiej, sprzedam. Nowy-Swiat 4—2. 36185

**Plaszcz** futrzany dublonowy tanio sprzedam. Nowy-Swiat 38, u kuśnierza. 35994

**Rękawiczki** mocno szyte, na 4 guziki, para 75 kop., 6 guz. 95 kop., 8 guz. 1,20 kop. i długie balowe w wielkim wyborze, poleca fabryka i magazyn Józefa Lukrec, Tłomackie 3. 3616r

**Sery** fabryki „Kruszyna-Borowno” J. O. Skścięcia Lubomirskiego i Spółki, najwytworniejszego smaku, poleca Główny Skład i Reprezentacja W. Trynieszewski. Warszawa, Senatorska 8. Sprzedaż we wszystkich pierwszorzędnach handlach tu i na prowincji Królestwa Polskiego. 35172

**Stół** jadalny dębowy, obstalunkowej roboty, do sprzedania za przystępną cenę. Nowogrodzka 18, u stolarza. 36186

**Szkutka** samograjaca do sprzedania. Wiadomość: Elektoralna 4, w cukierni. 36212

**Sanki** parokonne i pojedyncze do sprzedania. Piękna 16. 35796

**Suknia** jedwabna crème-ivoire, zupełnie świeża, z pierwszorzędnego magazynu, jest do sprzedania. Niecała 14, m. 8. 35834

**Sanki** petersburskie małe do sprzedania. Chłodna 19. 3663r

**Sposobność** na kolend! Tanio do sprzedania huśtawka pokojowa zupełnie nowa i dwa kompletne rejsy prawdziwe paryskie. Niecała 10, mieszk. 1. 3669r

**Stół** z krzesłami i kozeta pokojowa do sprzedania tanio. Elektoralna 23, w drugiej bramie. 36242

**Tanio** otomana i sofka. Zórawia 26, od Marszałkowskiej, u tapicera. 36231

**Tremo** i toalety machoniowe rs. 35, komoda rs. 8, gitara antique i figus 5 lokel wysokości. Szpitalna 12, m. 17, od 9—4-ej. 36122

**Wyjątkowo** tanio chustki jedwabne do nosa tuzin rs. 3,75. Jeszcze jest 25 tuzinów. Zgłaszać się od 10—2-ej, Złota 61, stróż wskaże. 36113

**W lombardzie** akcyjnym przy Placu Wreckim są do sprzedania zegarki nowe z plombami, złote i srebrne, męskie i damskie, brylanty nieoprawne i w kołczykach oraz fortepiany. 35953

**W przejeździe** przez Warszawę z Harzu mam do sprzedania 200 śpiewających kanarków, sprzedaż trwać będzie od 4—5 dni, o czym mam honor zawiadomić szanowną publiczność. Marszałkowska 106, m. 14. 36046

**Wina** włoskie Vermouth, kuracyjne, stare w handlu J. Korneckiego, Marszałkowska 107, róg Chmielnej. 3370r

**Zegarek** złoty męski, nowy, kryty, regularny, remont-chronometr, tanio sprzedaje. Niecała 12, mieszk. 21. 36079

**Za bezcen** do sprzedania stół salonowy kuchenny, komoda, kanapka i inne sprzęty.—Dzielną 30, m. 3. 36103

**Z powodu** wyjazdu do sprzedania różne meble w dobrym stanie, przywiezione z Petersburga. Dzielną 69, m. 4. 35356

**Zyrandol** elegancki, cztery kinkiety do świec 45 rs. Wilcza 6, mieszk. 3. 36035

### Interesa handl. i mająt.

**Apteka** do sprzedania, obrót rs. 3.000, doktor stale mieszka. Przy aptece fabryka wody sodowej. Cena sprzedaży rs. 7.000. Wiadomość w składzie materiałów aptecznych Wiktora Waligórskiego, Nowy-Swiat 38. 35932

**A) Wielki transport** zwierzęcy i drobiu tuczonego nadszedł. Chmielna 15. 36235

**Do sprzedania** sklep spożywczo-dystrybucyjny. Ul. Daniłowiczowska 2. 36053

**Do sprzedania** sklep wiktualów z dystrybucją. Ul. Piwna 43. 36051

**Dla** osoby posiadającej kapitał około 20.000 rs., przedstawia się okazja czynnego zajęcia w interesie przemysłowym, egzystującym lat kilkanaście. Zapewnienie zupełne kapitału, procentu, mieszkania i całkowite utrzymanie. Oferty: Kurjer Warsz. „Okazja.” 36095

**Do odstąpienia** w każdym czasie handel kolonialny, w dobrym punkcie egzystujący 40 lat. Kapitał wymagany 4.000 rs. Oferty Kurjer „Ari.” 36153

**Magle** do sprzedania. Wiadomość: ul. Szpitalna 4. 35984

**Magle** angielskie do sprzedania, Nowa Praga, Fabryczna 72. 35382

**Magle** do sprzedania tanio z powodu nagłego wyjazdu. Chmielna 38. 35850

**Od** Nowego Roku jest bufet z przekąskami do odstąpienia dla ludzi fachowych, w składzie wódek, ul. Leszno 38. 35903

**Posesja** na Pradze, w dobrym punkcie, z dwoma frontami, z placem i planem na dwupiętrowy front, z prawem korzystania z dwupiętrowego szczytu, 4.300 lokci □ powierzchni, dochód 2.200 rs., do sprzedania za 16.000 rs. Wiadomość u rządy tej posesji, Brukowa 29/398, mieszkania 39. 35981

**Rozległe** dobra z lasami, gubernja grodzieńska, do sprzedania. Hoża 38, mieszk. 27, od 4 do 6-ej. 36222

**Skład** węgla od dwunastu lat egzystujący do sprzedania. Wiadomość na miejscu, Nowy-Swiat 47. 35300

**Sklep** dystrybucyjno-spożywczy zaraz do sprzedania. Nowy-Swiat 19. 3673r

**Sklep** mydlarski do sprzedania zaraz. Ulica Podwale 28. 35807

**Sklep** spożywczy z dystrybucją do sprzedania zaraz z powodu nagłego wyjazdu. Leszno 66. 35813

**Sklep** sprzedam tanio z powodu wyjazdu.—Leszno 49. 36054

**Sklep** spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania w każdym czasie. Mokotowska 35, róg Pięknej. 37052

**Szynk** do sprzedania z całem urządzeniem.—Ul. Bednarska 6, róg Dobrej. 36078

**Skład** węgla w dobrym punkcie dla braku czasu do sprzedania. Wiadomość: Sienna 20. 36101

**Zakład** felczerski korzystny do odstąpienia w mieście pogranicznym. Wiadomość: Niecała, w zakładzie felczerskim u p. A. Cydzika. 35878

**Z powodu** wyjazdu jest do sprzedania sklep kolonialno-dystrybucyjno-galanteryjny. Leszno 33. 35960

### Lokale.

**A. Wróblewski** i S-ka, kantor przewozowy. Trzbacka 11, Filja Nowy-Swiat 12.—Załatwia przeprowadzki, okajowania, przewóz mebli. 14r

**Do wynajęcia** 3 lub 4 pokoje, przedpokój, kuchnia, etc. Grzybowska 32. 36108

**Elegancko** umeblowanych pięć pokoi, kuchnia, przedpokój, pasaż do odnawiania zaraz, po dzień 1 maja. Włodzimierska 13, drugie piętro od frontu, od 11 do 4-ej. 36037

**Mieszkanie** umeblowane, 6 pokoi, Wiejska 13, mieszkania 5, do wynajęcia Ogłądać między 12-a i 1-a. 36180

**Od 1-go** stycznia odnajmę 8 pokoi odnowionych, z wszelkimi wygodami, na 2-m piętrze; 2 pokoje, przedpokój, alkowa na parterze, z wodociągiem. Chmielna 7. 36007

**Pokój** duży, frontowy, ładny, do wynajęcia od Nowego Roku. Leszno 33, obejrzyć można do 12 i od 3-ej, stróż wskaże. 35919

**Pokój** z meblami, usługą i samowarem, od 1 stycznia do najęcia. Ul. Marszałkowska 139, m. 5. 35879

**Pokój** porządnie umeblowany, samowar, usługa. Zielna 23, m. 7. 35815

**Potrzebny** zaraz ładny lokal, 4 pokoje, w okolicach: Zórawiej, Hożej, Kruczej. Oferty pod „Lokal” przyjmuje Kuifer. 36092

**Pokój** umeblowany zaraz do wynajęcia. Krakowskie Przedmieście 5, m. 25, pałac hr. Krasińskich. 36105

**Poszukuje** na Pradze mieszkania na pralnie, składającego się z dużej kuchni i 3-ch pokoi. Oferty w kantorze Kur. Warsz. pod literami A. A. 36077

**Pokoje** pojedyncze, porządnie urządzone, z opałem i usługą do wynajęcia. Marszałkowska 114, róg Złotej. 3599r

**Pokoje** pięknie meblowane wynajmuje. Nowy-Swiat 4—2. 36184

**Sklep**, pokój, kuchnia, piwnica obszerna, z 500 rubli. Marszałkowska 114. 36038

**Sklep** dla krawca lub szewca z mieszkaniem w ludnej okolicy. Plac duży oparkiony do wydzierżawienia. Fabryczna 24, dom hr. Ronikiera. 33945

**Skład** z windą obszerny, widny i suchy, na 1 m lub na 2-m piętrze, w każdym czasie do wynajęcia. Wiadomość w biurze technicznem, Miodowa 15. 35814

**Sklep** z pokojem i 3 pokoje, kuchnia, do wynajęcia od 1 stycznia. Ulica Nowy-Swiat 12. 34949

### Doniesienia rozmaite.

**A) Bizuterję** imitacyjną, do złudzenia naśladowującą prawdziwą, tanio i gustownie, na gwiazdkę poleca A. Chojnacki, Marszałkowska róg Chmielnej. 36219

**A) Skórzane** wyroby, jako to: pugilaresy, portmonety, portmonety, woreczki i t. p. praktycznie na gwiazdkę poleca A. Chojnacki, Marszałkowska róg Chmielnej. 36219

**A) Wachlarze** najrozmaitsze paryskie i wiedeńskie, jako stosowny podarek na gwiazdkę, w wielkim asortymencie i tanio, poleca A. Chojnacki, Marszałkowska róg Chmielnej. 36219

**Łaznów** transport nadszedł. Gościński-Dwór 117. 36123

**Br. Jabłkowski**. Hoża 14.—Plótna, barbecany, wyroby wełniane, półkoszniczne, hafty. 34367

**Dziecko** do piersi przyjąć może matka i kilkumiesięcznym zdrowym pokarmem. Na żądanie przedstawi rekomendację osób wiarygodnych. Tamka 24, m. 4. 3643r

**Dziecko** dziewczynkę mającą miesiąc koby chciał wziąć za swoją odda biedna matka nie mająca pokarmu. Wiadomość: ul. Nowogrodzka 7, m. 8. 36226

**Elektryczne** motorki dla młodzieży, poleca na gwiazdkę Tychert mechanik, Elektoralna 11. 3655r

**Mamki** wiejskie, zdrowe, ze świeżym pokarmem w kantorze. Ulica Zgoda 6. 35211

**Nadrabianie** półkosz przybiera zaś po 35 kop., w sklepie dystrybucyjno-spożywczym. Miodowa 14. 35597

**Na Święta**. Skład i malarnia porcelany, szkła i fajansu Fijałkowskiego, Bracka 20, poleca talerze fajansowe, porcelanowe, oraz ulubione kamienne nie tłukące się. Wazy, półmiski, salaterki, filiżanki, klosze do ciast, cukrowe i bakali, kieliszki, spodki, szklanki, karafki, maselniczki, dzbanki i tym podobne potrzeby stołowe, wszystko po cenach znacznie niższych niż na wszelkich wysortowanych wyprzedażach. 3634r

**Na Gwiazdkę** wysortowane staniki trykotowe niższej kosztu, wybór wielki. Marszałkowska 129, oficyna. 35688

**Na Gwiazdkę**. Światelko, książka dla dzieci, napisana w zbiorowo przez grono autorów polskich, w ozdobnej oprawie z drzeworytami w tekście. Najlepsza w tym rodzaju w literaturze polskiej rs. 1 kop. 80.—„Prus Bolesław”, Szkiełce i Obrazki, tomów cztery z portretem autora rs. 5, w ozdobnej oprawie rs. 6 kop. 20.—„Chmielowski Piotr d-r”, Autorki polskie wieku XIX, studium literacko obyczajowe, ozdobione sześcioma portretami rs. 2 kop. 50. Do nabycia we wszystkich księgarniach. 3667r

**Najtańiej** dostać można wszelkie wyroby platerowane, oraz przyjmując do odświeżenia najbardziej zniszczone przedmioty srebrne, brązowe i platerowane, po cenie najniższej. Marszałkowska 145, m. 12. 36128

**Odmrożenie** goi niezawodnie maść z aptek F. Dzierżewskiego. Krakowskie-Przedmieście 59, w Warszawie. 3496r

**Parasol** pozostawiony w mydlarni, Królewska 3, do odebrania. 36138

**Tapicer** starannie zakłada firanki po 15 kop. Hoża 38. 36227

**Wynajmuje** tanio maszyny do szycia. Ulica Furmńska 16, m. 3. 35473

**Zajęcy** transport nadszedł. Gościński-Dwór 117. 36124

**Zgubiono** wielko zegarka damskiego, przedstawiającego kastaniet z granatowej emalii, wysadzone rozetami i jednym większym brylantem, w sankach jednoczynnych, przejeżdżając ulicami Twardą od Ciepłej 4 do placu Grzybowskiego 10. Znalazca łaskawie oddać raczy za nagrodą do państwa Jakubowicz na Ciepłej 4, pierwsze piętro. 26232